

POWIATOWY URZĄD PRACY W CIESZYNIE

Plac Wolności 6, 43-400 Cieszyn

tel./fax (33) 851-49-91

e-mail: poczta@pup.cieszyn.pl

<http://cieszyn.praca.gov.pl/>

**INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W POWIECIE CIESZYŃSKIM
W 2016 ROKU, ZAŁOŻENIA NA 2017 ROK**

*Realizacja zadań samorządu powiatu przez Zarząd Powiatu
i Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wynikających
z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku
o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
(t. jedn. Dz. U. z 2016r., poz. 645 z późn. zm.)*

Marzec 2017

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Rynek pracy w powiecie cieszyńskim	5
1.1 Analiza stopy bezrobocia	5
1.2 Analiza danych ilościowych ewidencji zarejestrowanych osób bezrobotnych.....	7
1.3 Osoby bezrobotne zarejestrowane według wieku	11
1.4 Osoby bezrobotne według czasu pozostawania bez pracy.....	12
1.5 Osoby bezrobotne według wykształcenia	13
1.6 Osoby bezrobotne według miejsca zamieszkania w gminach powiatu.....	14
1.7 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	16
1.8 Analiza rozkładu profili pomocy wśród osób zarejestrowanych	17
1.9 Analiza sytuacji osób bezrobotnych niepełnosprawnych.....	19
1.10 Struktura bezrobocia wg zawodów	21
1.11 Podsumowanie warunków panujących na lokalnym rynku pracy	24
2. Struktura wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie	25
3. Aktywizacja zawodowa, promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie skutkom bezrobocia prowadzona przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie	26
3.1 Pośrednictwo pracy	26
3.2 Poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe.....	30
3.3 Kursy, szkolenia, bony szkoleniowe	34
3.4 Studia podyplomowe.....	35
3.5 Staże oraz bony stażowe	36
3.6 Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	38
3.7 Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	39
3.8 Bon zatrudnieniowy	40
3.9 Bony na zasiedlenie.....	40
3.10 Roboty publiczne.....	41
3.11 Prace społecznie użyteczne	42
3.12 Prace interwencyjne	43
3.13 Refundacje części kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych do 30 roku życia.....	43
3.14 Dodatki aktywizacyjne	44
3.15 Krajowy Fundusz Szkoleniowy	44
4. Programy rynku pracy oraz projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w 2016 roku	45
4.1 Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.....	45
4.2 Programy finansowane z „rezerwy” Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2016 roku.....	50
4.3 Program Aktywizacja i Integracja.....	51

4.4 Program specjalny „Bądź aktywny”	51
5. Nagrody i wyróżnienia	53
6. Kadra i organizacja Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie	53
7. Założenia na 2017 rok	55
Podsumowanie	57
Spis tabel i wykresów.....	59
Spis wykresów.....	59
Spis Tabel.....	59

Wstęp

Przedstawiony materiał obejmuje, zgodnie z planem pracy Rady Powiatu oraz Komisji Budżetu i Finansów na 2017 rok, informację o sytuacji na rynku pracy w 2016 roku oraz założenia na 2017.

Materiał stanowi analizę zeszłorocznej sytuacji na lokalnym rynku pracy z uwzględnieniem danych statystycznych oraz osiągniętych efektów działań i co ważne ilości środków finansowych, które stanowią dla powiatu cieszyńskiego istotny wkład ekonomiczny. Wszystkie działania realizowane przez urząd pracy oparte były na analizie sytuacji na lokalnym rynku pracy, co pozwoliło w ciągu roku dostosowywać realizowane projekty do potrzeb klientów. Zarówno osoby bezrobotne jak i pracodawców objęto zindywidualizowaną pomocą doradców klienta. Istotnym elementem dysponowania środkami Funduszu Pracy było i jest celowe i racjonalne ich wydatkowanie, służące uzyskaniu efektywności zatrudnieniowej.

1. Rynek pracy w powiecie cieszyńskim

1.1 Analiza stopy bezrobocia

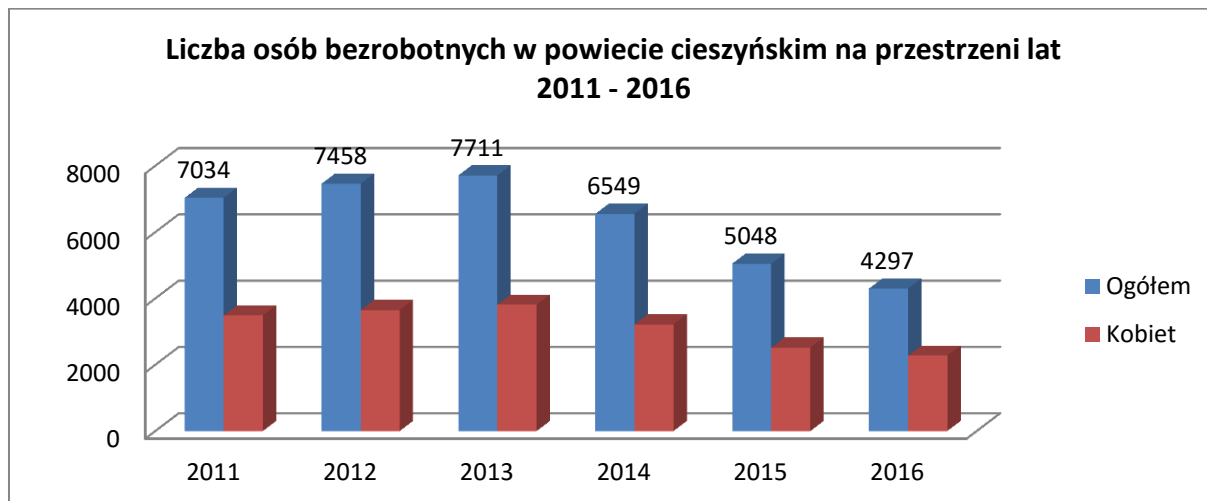
Według statystyk rynku pracy stopa bezrobocia w powiecie cieszyńskim na koniec 2016 r. spadła do poziomu 6,3%, od 2010 r. zanotowano spadek o 4 punkty procentowe. Natomiast w stosunku do roku ubiegłego stopa bezrobocia uległa obniżeniu o 1,2 punkty procentowe. Na uwagę zasługuje również fakt, iż stopa procentowa bezrobocia w powiecie cieszyńskim od kilku lat kształtuje się na niższym poziomie niż ogólnokrajowa. Malejąca stopa bezrobocia jest zjawiskiem pozytywnym, jednak nie rozwiązuje wszystkich problemów na lokalnym rynku pracy. Wciąż duża grupa osób bez zatrudnienia posiada niskie kwalifikacje lub liczne bariery w zatrudnieniu.

Tabela 1 Procentowa stopa bezrobocia w kraju i w powiecie cieszyńskim

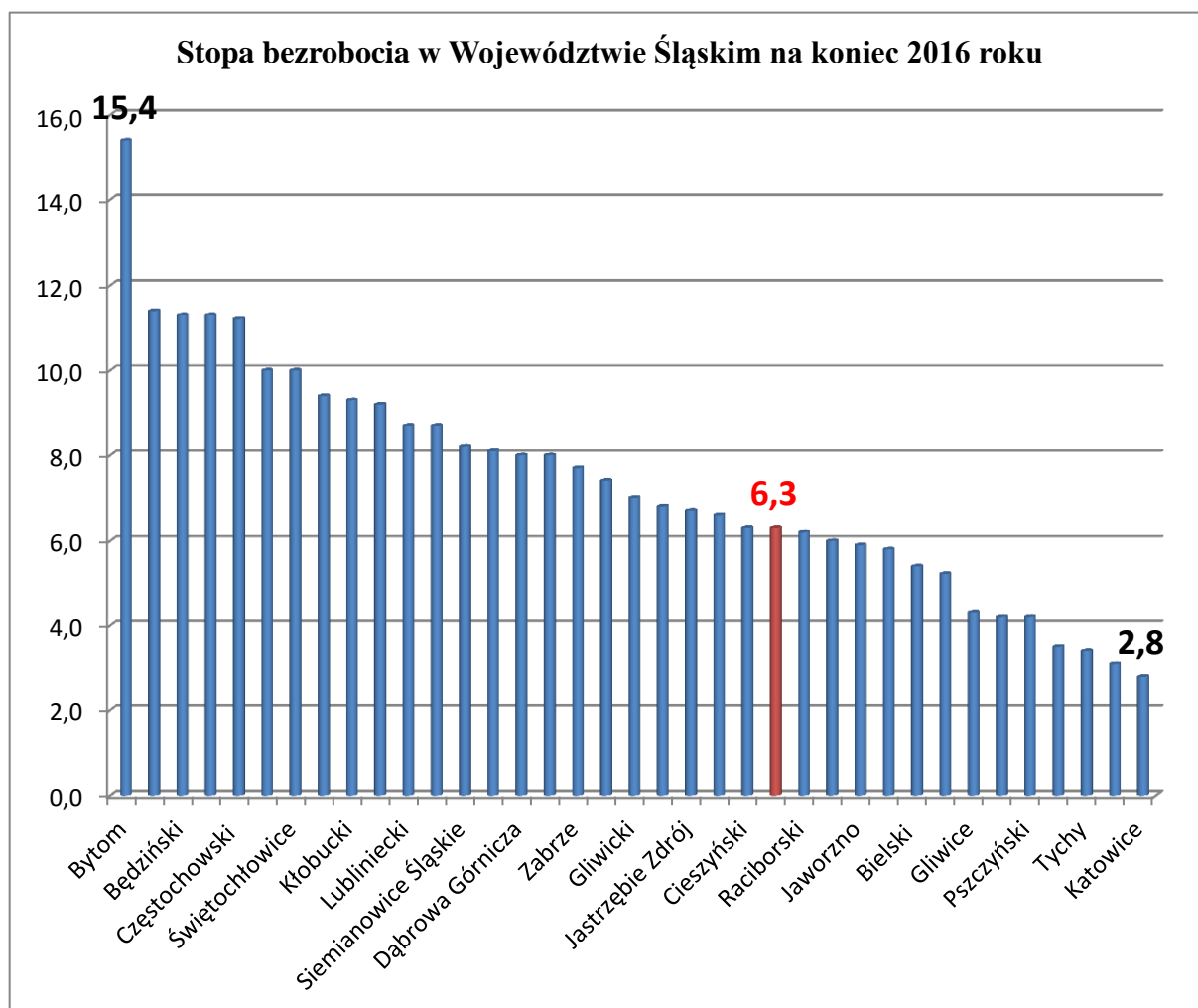
Procentowa stopa bezrobocia w kraju i w powiecie cieszyńskim		
ROK	POLSKA	POWIAT CIESZYŃSKI
2006	14,9%	12,1%
2007	11,4%	9,3%
2008	9,5%	7,3%
2009	11,9%	9,2%
2010	12,3%	10,3%
2011	12,5%	10,2%
2012	13,4%	10,8%
2013	13,4%	11%
2014	11,4%	9,5%
2015	9,8%	7,5%
2016	8,3%	6,3%

Jak wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie liczba osób bezrobotnych w rejestrze urzędu od 2013 r. ulega zmniejszeniu. Na koniec grudnia 2016 r. wyniosła 4 297 osób, co w porównaniu do roku ubiegłego stanowi spadek o 751 osób.

Wykres 1 Liczba osób bezrobotnych w powiecie cieszyńskim na przestrzeni lat 2011 – 2016

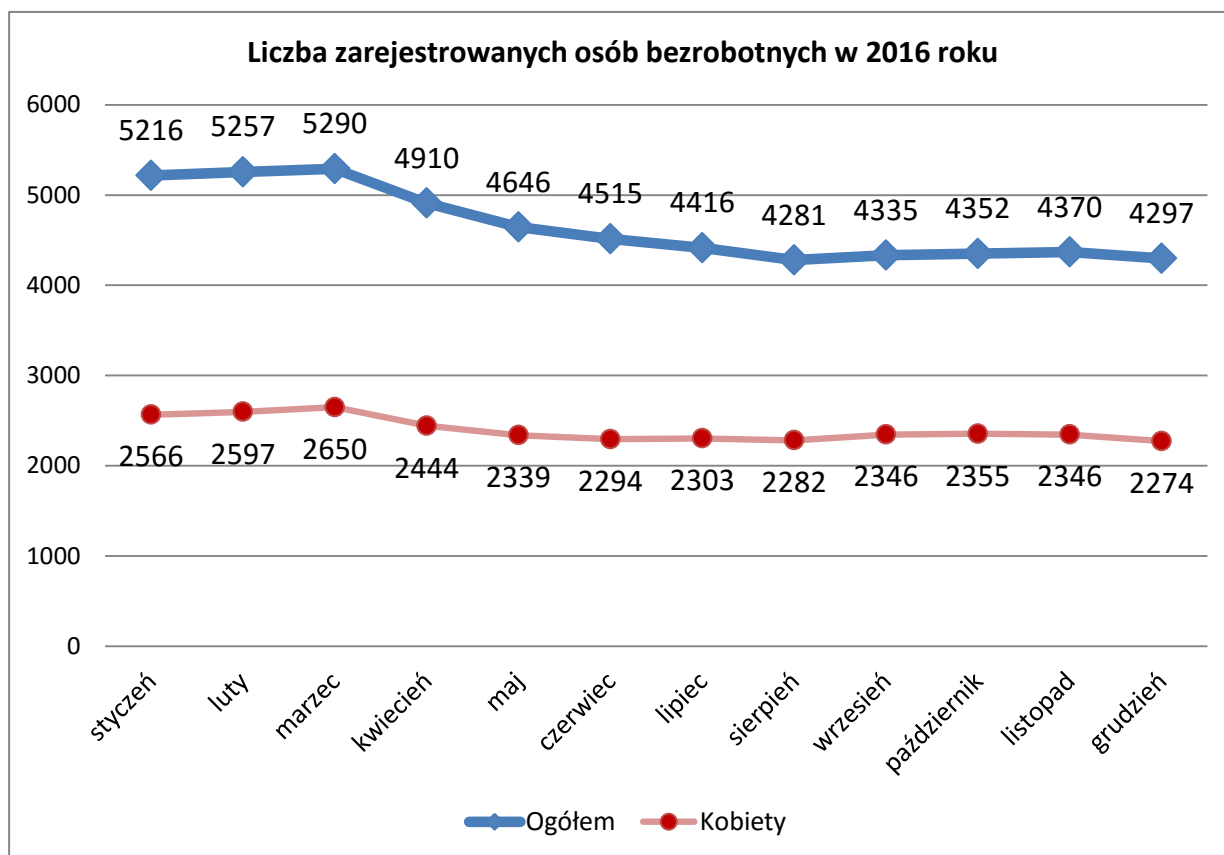
Wykres 2 Stopa bezrobocia w Województwie Śląskim w 2016 r.

1.2 Analiza danych ilościowych ewidencji zarejestrowanych osób bezrobotnych

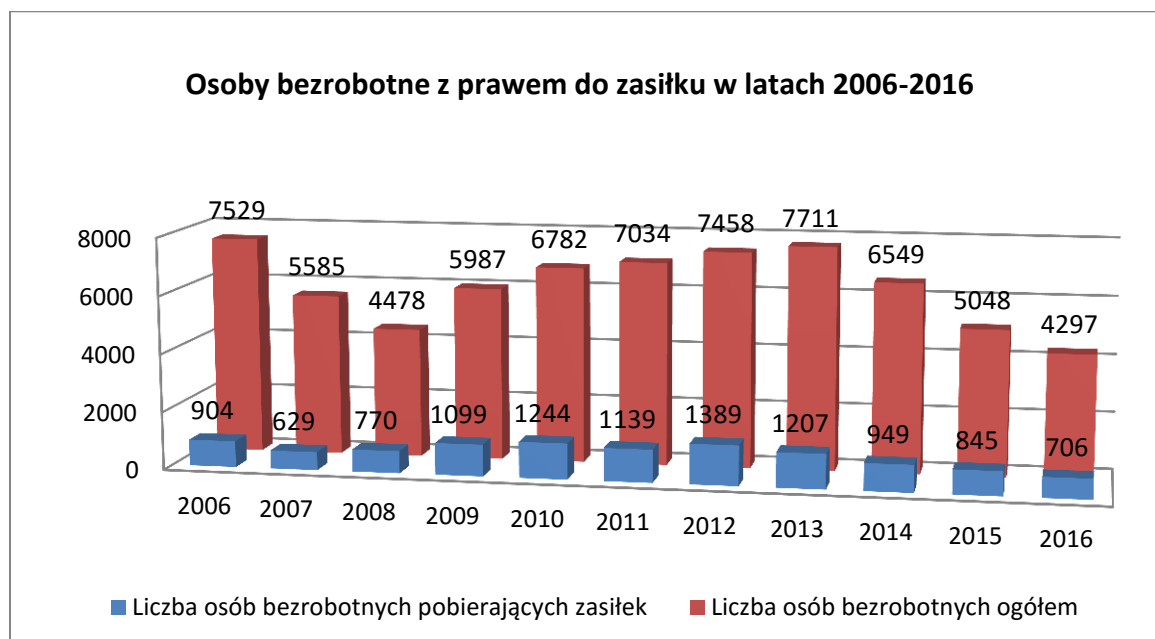
W ciągu 2016 r. można było zaobserwować wyraźny spadek poziomu bezrobocia. Od stycznia do marca liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych nieco wzrosła. Od kwietnia do sierpnia liczba tych osób z miesiąca na miesiąc spadała, w rezultacie osiągając w sierpniu poziom 4 281 zarejestrowanych osób bezrobotnych. We wrześniu nastąpił niewielki wzrost liczby zarejestrowanych, który trwał do listopada, lecz w grudniu znów zaznaczyła się tendencja spadkowa. Podobnie jak w latach ubiegłych nie występuje wyraźne zróżnicowanie pod względem płci w ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych – ten trend utrzymuje się od lat. Spadek ilości osób bezrobotnych to pozytywny element zmian na rynku pracy, jednak ilość klientów, którzy potrzebują szczególnej indywidualnej pomocy wzrasta, co wymaga większych nakładów pracy ze strony pracowników urzędu pracy.

Wykres 3 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2016 r.

W grudniu 2016 r. liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych wyniosła 706 osób, co stanowi 16,4% ogółu osób zarejestrowanych – dla porównania w 2015 roku uprawnionych do zasiłku było 16,7%.

Wykres 4 Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w latach 2006-2016

Charakterystyczna dla rynku pracy w powiecie cieszyńskim jest jego sezonowość. Ma to odbicie w liczbie rejestrujących się osób. Na początku jesieni liczba ta zazwyczaj zaczyna wzrastać i utrzymuje się na wyższym poziomie do końcowych miesięcy zimowych. W 2016 r. najwięcej osób zarejestrowało się we wrześniu – 781, a najmniej w maju – 518. Na przestrzeni całego roku w urzędzie zarejestrowało się 7 813 osób, co w stosunku do roku poprzedniego jest liczbą mniejszą o 11% (w 2015 r. – 8 779). Sam fakt spadku liczby zarejestrowanych klientów nie oznacza mniejszej ilości pracy, gdyż klienci pozostający w ewidencji urzędu mogą korzystać z licznych programów w ramach środków Funduszu Pracy, pozyskanych „rezerw” z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

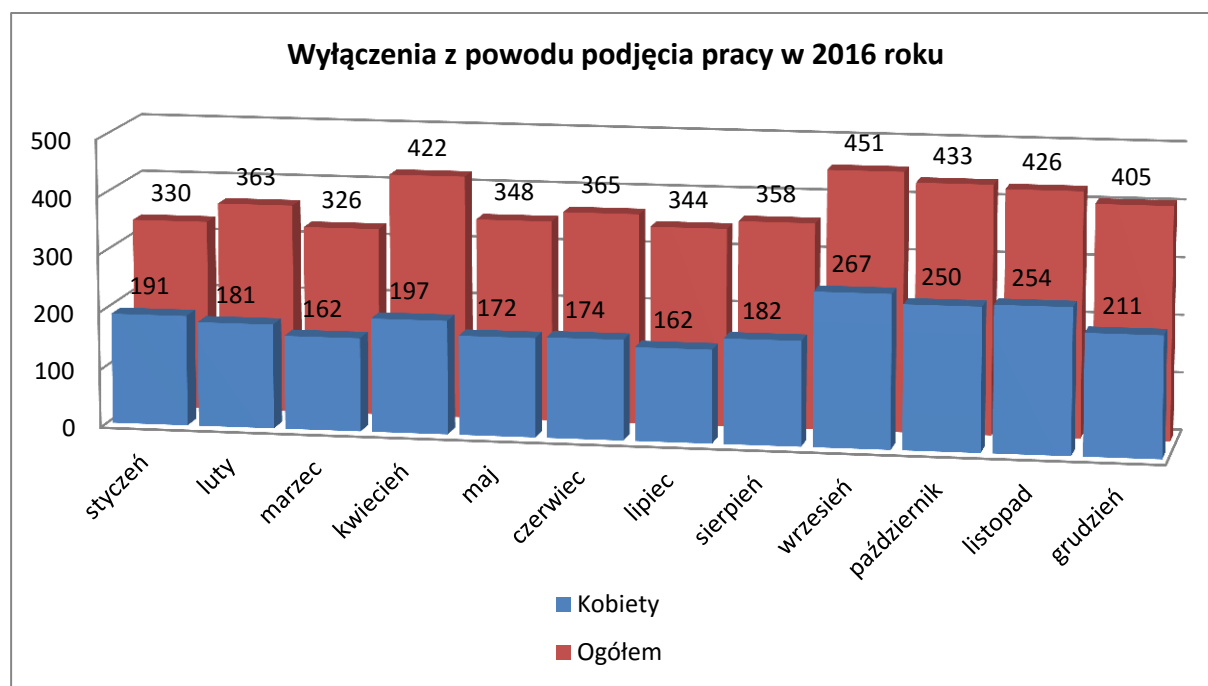
Tabela 2 Rejestracje osób bezrobotnych w PUP Cieszyn w 2016 r.

Rejestracje osób bezrobotnych w 2016 roku												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
OGÓLEM	737	646	693	595	518	642	611	552	781	741	765	532
KOBIETY	342	321	364	307	261	314	317	295	445	391	387	229

W 2016 r. z ewidencji osób bezrobotnych wyłączone zostało 8 564 osoby. Głównym powodem wyrejestrowania było podjęcie pracy – 4 571 osób (o 541 osób mniej niż w 2015 r.) oraz niezgłoszenie się w wyznaczonym terminie i niepowiadomienie do 7 dni o przyczynie niestawiennictwa – 1 645 osób (o 810 osób mniej niż w 2015 r.). W 2016 r. zmniejszyła się liczba osób dobrowolnie rezygnujących ze statusu bezrobotnego i wyniosła 410 osób (w 2015 r. – 453 osoby). Jeżeli chodzi o osoby wyłączone z ewidencji są także te, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, było ich 231 osób. Pracodawcy jednak często zwracają uwagę na problem osób bezrobotnych, które zgłaszając się na rozmowę o pracę, tak naprawdę szukając sposobu na uniknięcie zatrudnienia. Rezygnując z usług urzędu bądź nie zgłaszając się w wyznaczonym terminie, bezrobotni dobrowolnie pozbawiają się przysługujących im praw. Osoby te jednak nadal pozostają bez pracy i powiększają rozmiary bezrobocia ukrytego. Zarówno napływ osób rejestrujących się w poszczególnych miesiącach roku, jak i odpływ bezrobotnych wiąże się z wydaniem decyzji administracyjnych, dalszą obsługą zarówno administracyjną jak i bezpośrednio ukierunkowaną na udzielenie pomocy.

Wykres 5 Wyłączenia osób bezrobotnych z powodu podjęcia pracy w 2016 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, jako jednostka organizacyjna powiatu, w celu prawidłowej realizacji swoich zadań wynikających z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, działa zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego, wydając stosowne decyzje, postanowienia administracyjne. Zakres zrealizowanych zadań administracyjnych przedstawiono w tabeli.

Tabela 3 Działania administracyjne podejmowane przez urząd w 2016 r.

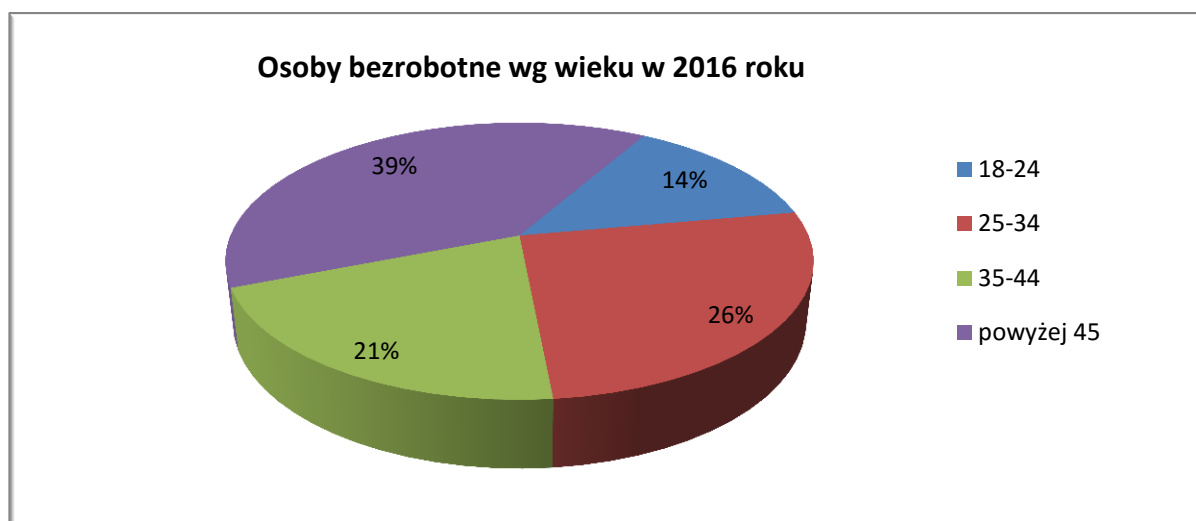
Postępowania administracyjne prowadzone przez urząd w 2016 roku	
Zakres	Razem
Wydawanie decyzji w zakresie: uznania lub odmowy uznania osoby za bezrobotną, utraty statusu bezrobotnego, poszukującego pracy, przyznania/odmowy przyznania, wstrzymania/wznowienie wypłaty, utraty/pozbawienia prawa do zasiłku/stypendium/dodatku aktywizacyjnego	18 807
Wydawanie postanowień	271
Wydawanie zaświadczeń (raporty SEPI ¹)	7 242 (16 019)
Liczba odwołań od decyzji	35

¹ Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna Platforma SEPI to kompleksowe rozwiązanie informatyczne umożliwiające podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji. SEPI umożliwia między innymi: a) składanie wniosków i zaświadczeń podpisywanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym; b) wymianę danych; c) komunikację z systemem Ewidencji Ludności; d) komunikację z Urzędem Stanu Cywilnego.

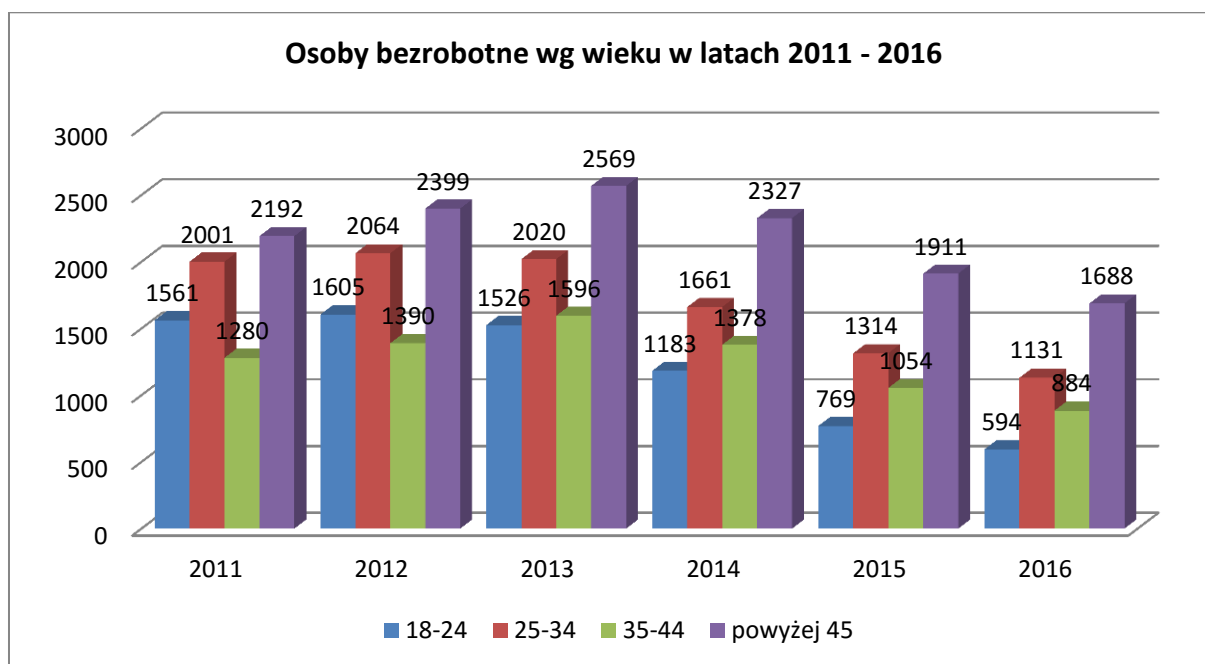
1.3 Osoby bezrobotne zarejestrowane według wieku

W 2016 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby powyżej 45 roku życia (1 688 osób). Osoby te stanowią aż 39% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych (o 1 punkt procentowy więcej niż w 2015 r.) Należy również podkreślić, że liczba osób zarejestrowanych z powyższej grupy co roku wzrasta, co ma silny związek z trudną sytuacją tych osób na rynku pracy. Drugą pod względem liczebności grupę osób zarejestrowanych stanowią osoby od 25 do 34 roku życia (1 131 osób). Najmniej zarejestrowanych było w wieku od 18 do 24 lat - 594 osób, co w porównaniu z rokiem ubiegłym stanowiło spadek o 1 punkt procentowy.

Wykres 6 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn wg wieku końcem grudnia 2016 r.

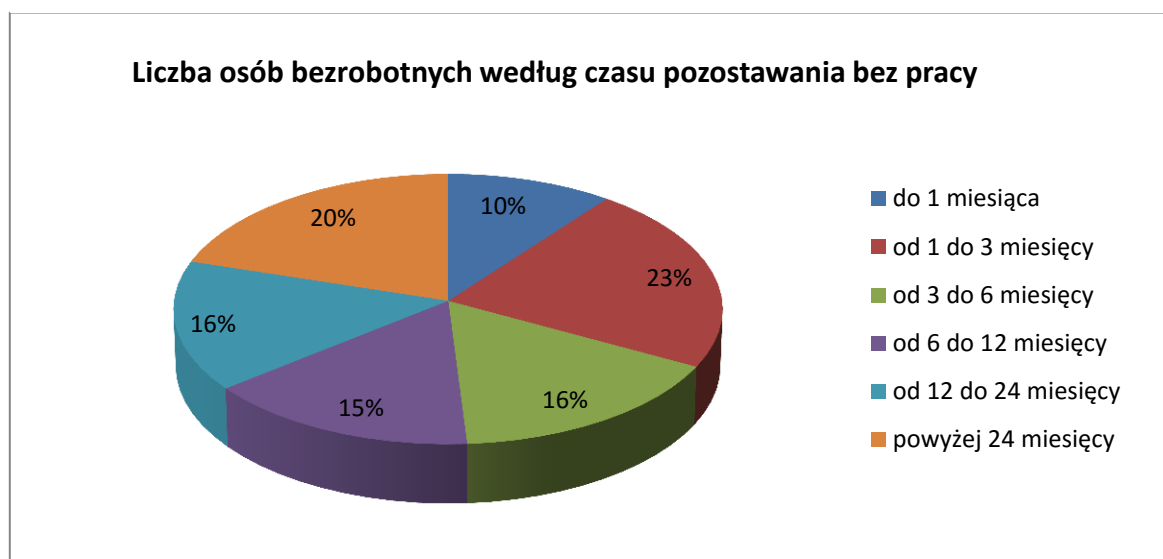
Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn wg wieku w latach 2011-2016

1.4 Osoby bezrobotne według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2016 r. najliczniejszą grupę osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy (23%), następnie osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (20%). Długotrwałe pozostawanie bez pracy często jest skutkiem posiadania niskich kwalifikacji zawodowych, niedostosowaniem ich do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz nieumiejętnego poruszania się na rynku pracy. Osoby długotrwałe bezrobotne stanowią szczególną grupę, która wymaga szerszej i dłuższej ścieżki aktywizacji, a przez to ponoszenia większych nakładów finansowych. Najmniej liczną grupę końcem 2016 r. stanowiły osoby zarejestrowane do miesiąca, tj. 10%. Wskaźnik ten od lat pozostaje na podobnym poziomie, wskazując tym samym na w miarę stałą proporcję zaktywizowanych osób w stosunku do nowo rejestrujących się w urzędzie. Osoby, które do miesiąca podejmują pracę, tak naprawdę nie wymagają nakładów finansowych na aktywizację zawodową, a jedynie pomocy w zakresie pośrednictwa pracy, w postaci przedstawienia im odpowiedniej oferty pracy lub informacji zawodowej.

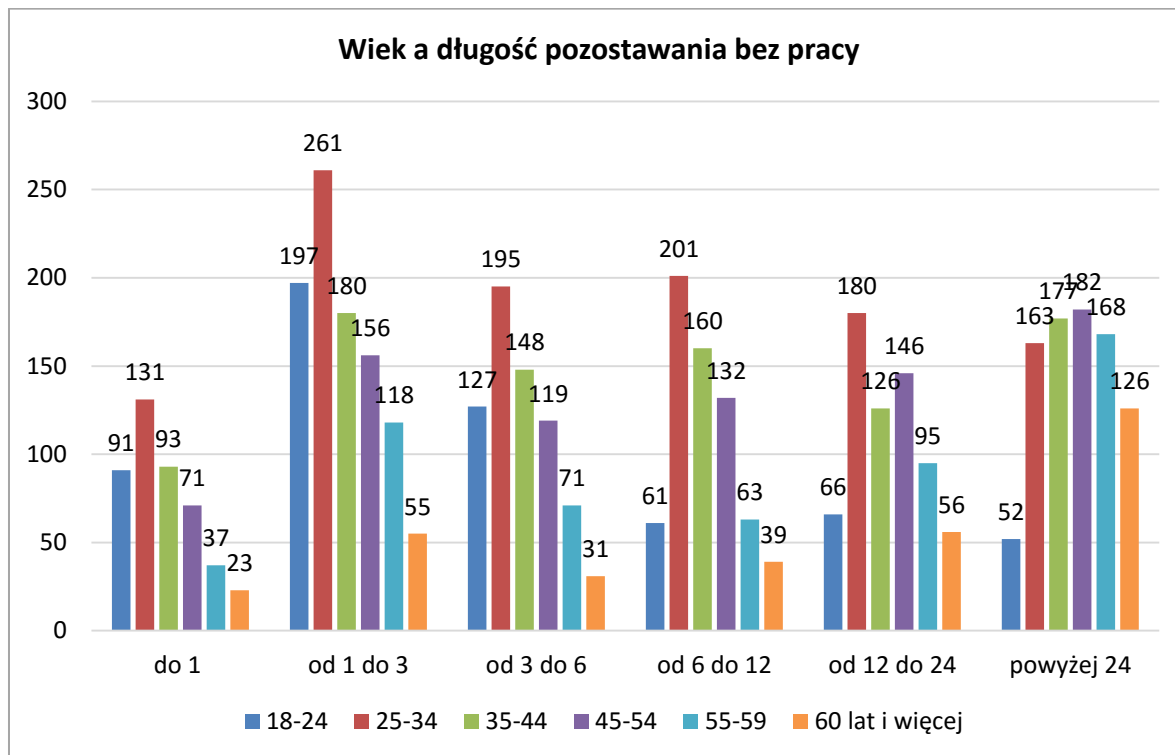
Wykres 8 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn wg czasu pozostawania bez pracy na koniec grudnia 2016 r.

Analizując wykres z uwzględnieniem wieku osób zarejestrowanych w urzędzie, można stwierdzić, iż osoby starsze (od 45 roku życia), które trafią do ewidencji bezrobotnych częściej pozostają w nim na dłużej, niż osoby młodsze. Może to być wynikiem niskiego poziomu wykształcenia jakie posiadają starsze osoby bezrobotne. Z drugiej strony wyżej wymieniona grupa osób bezrobotnych mimo doświadczenia często nie zna nowych technologii albo nabyte wcześniej przez nich kwalifikacje ulegają dezaktualizacji z uwagi na długi okres bezrobocia. Trudna sytuacja na rynku pracy osób starszych powoduje, że bezrobotni powyżej 50 roku życia zgodnie z art. 49 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* uznani są za jedną z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Szczególnie ważne dla tych osób jest zatem umożliwienie zdobycia nowych umiejętności, nauka na nowym stanowisku pracy (np. w ramach zatrudnienia na subsydiowanym stanowisku).

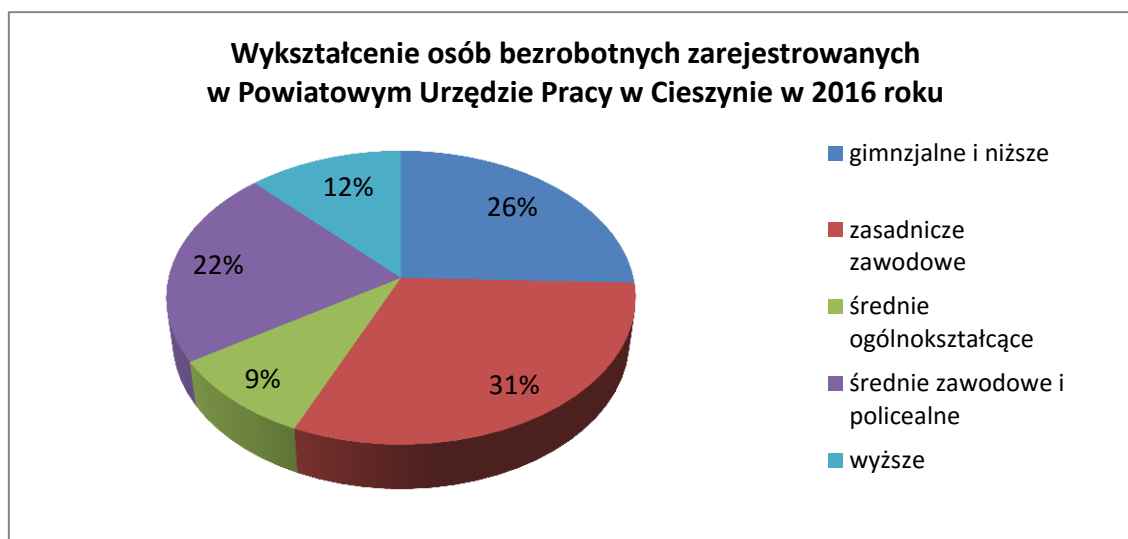
Wykres 9 Wiek zarejestrowanych osób bezrobotnych a długość pozostawania bez pracy na koniec 2016 r.

1.5 Osoby bezrobotne według wykształcenia

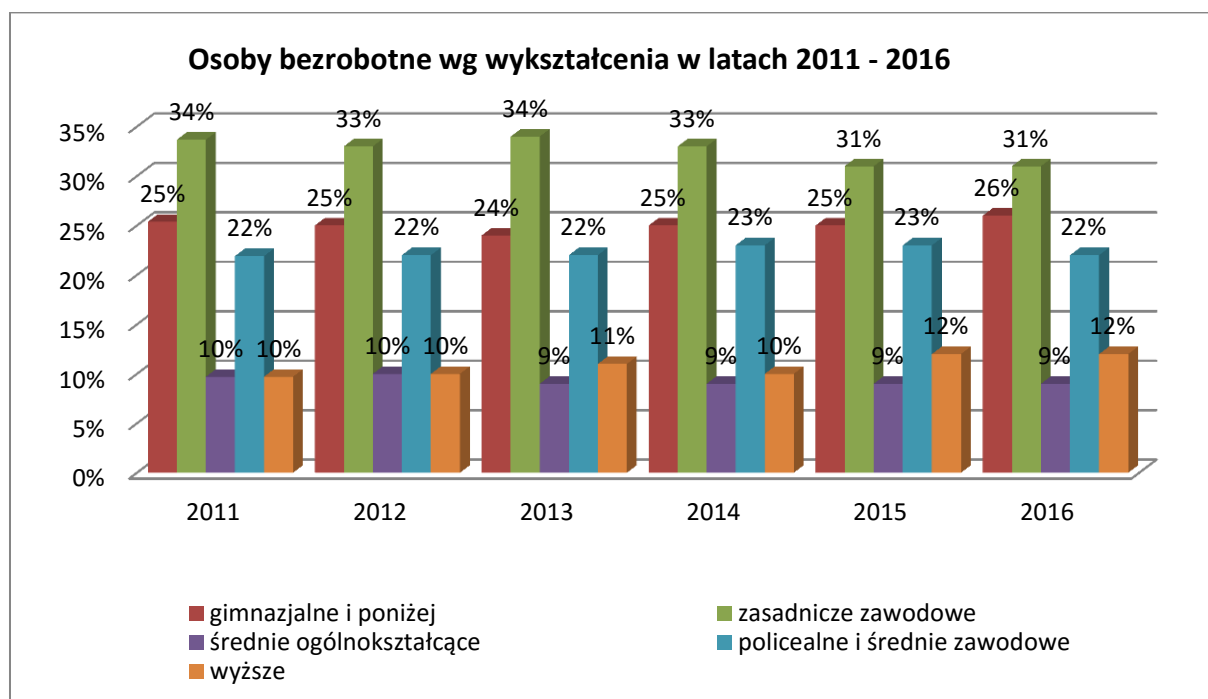
Podział osób bezrobotnych według wykształcenia od co najmniej czterech lat nie zmienia się w sposób znaczący. Osoby zarejestrowane najczęściej posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe – od kilku lat ich poziom oscyluje pomiędzy wartościami 31-34% ogółu zarejestrowanych.

Wykres 10 Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia na koniec grudnia 2016 r.

W minionym roku nieznacznie zmieniła się proporcja wśród osób posiadających wykształcenie gimnazjalne i niższe - odsetek tych osób zwiększył się o 1 punkt procentowy. Natomiast o analogiczną wartość spadł procent osób, które uczęszczały do technikum lub szkoły policealnej i uzyskały tam kwalifikacje. Rozkład w pozostałych grupach pozostał niezmienny.

Wykres 11 Liczba osób bezrobotnych według wykształcenia w latach 2011-2016

1.6 Osoby bezrobotne według miejsca zamieszkania w gminach powiatu

Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi od wielu już lat oscyluje wokół 50% ogółu wszystkich bezrobotnych. W 2016 r. odsetek wyniósł 51% (w 2015 r. - 52%, w 2014 r. - 52%). Należy jednak zaznaczyć, iż nie są znane prawdziwe rozmiary bezrobocia na wsi, gdyż osobom posiadającym powyżej 2 ha gruntów przeliczeniowych nie przysługuje prawo do zarejestrowania się w urzędzie pracy, jako osoby bezrobotne. Osoby te tworzą tzw. ukryte bezrobocie, natomiast w przypadku rzeczywistego szukania pracy poza gospodarstwem, mogą uzyskać status poszukującego pracy.

Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych według miejsca zamieszkania w latach 2006-2016

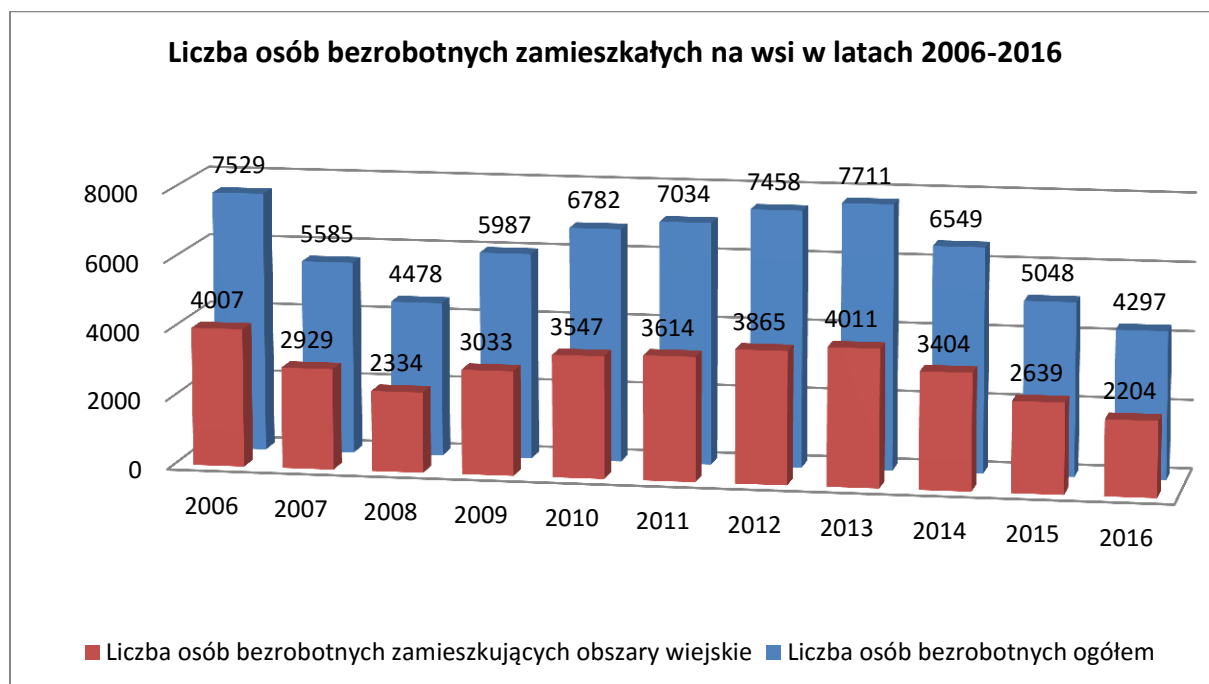
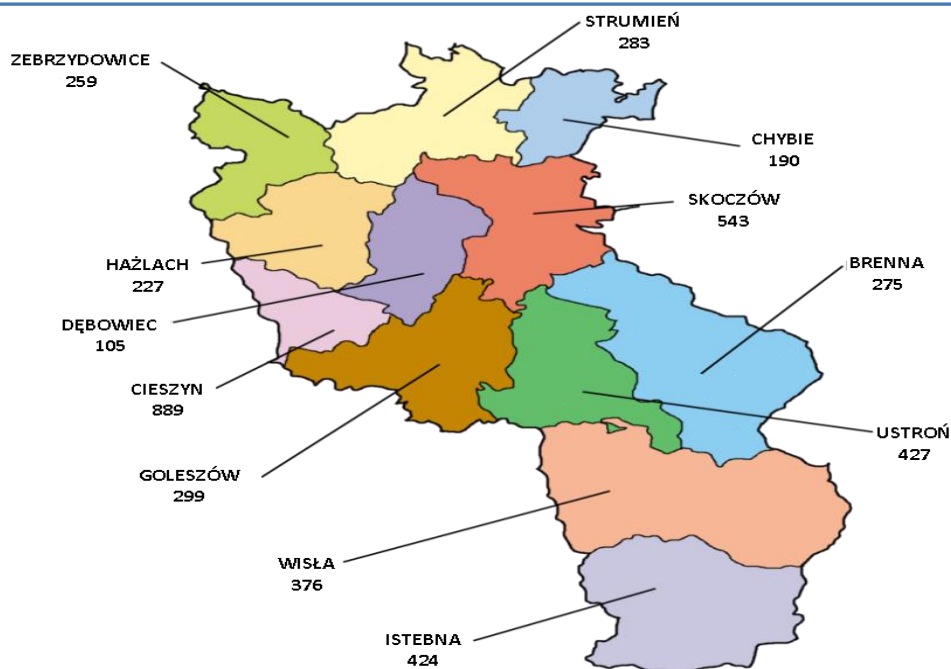

Tabela 4 Struktura bezrobocia w gminach powiatu cieszyńskiego, według stanu na dzień 31.12.2016 r.

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy wg gmin w 2016 roku						
	ogółem	kobiety	osoby do 30 r.ż.	osoby powyżej 50 r.ż.	długotrwale bezrobotni	poszukujący pracy
Cieszyn	889	485	177	312	433	48
Ustroń	427	199	119	143	194	14
Wisła	376	157	96	130	215	14
Brenna	275	154	75	87	127	15
Chybie	190	121	58	62	95	7
Dębowiec	105	61	43	24	41	5
Goleszów	299	155	94	85	149	15
Hażlach	227	126	63	56	99	14
Istebna	424	207	138	112	232	9
Skoczów	543	288	118	184	278	39
Strumięń	283	163	85	81	142	10
Zebrzydowice	259	158	92	60	131	15
OGÓŁEM	4297	2274	1158	1336	2136	205

1.7 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy enumeratywnie wskazuje katalog osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w art. 49. Zgodnie z nią do grup defaworyzowanych na rynku pracy zalicza się:

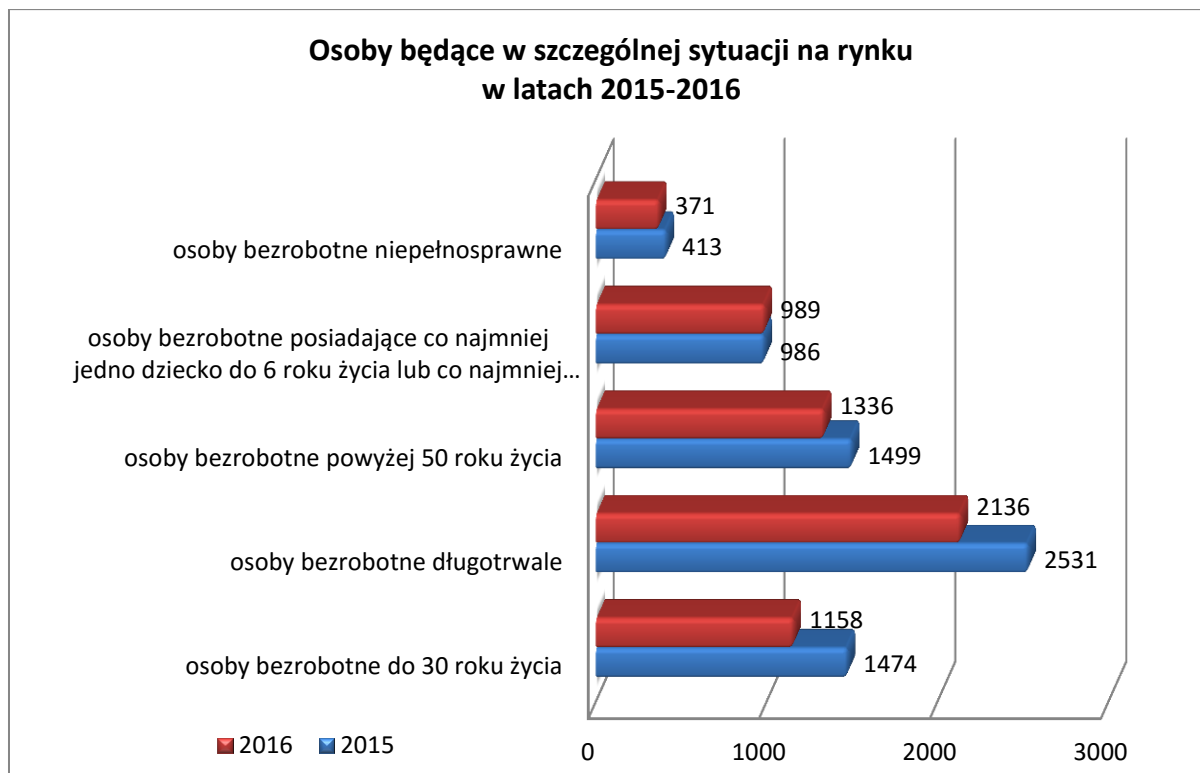
- bezrobotnych do 30 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie na koniec 2016 r. wśród 4 297 zarejestrowanych osób bezrobotnych, aż 3 668 stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (85,4% ogółu zarejestrowanych). To bardzo ważna informacja płynąca z rynku pracy, ponieważ to do tych grup klientów adresowane są programy rynku pracy, wymagające podejmowania współpracy z pracodawcami oraz angażowania i wydatkowania środków finansowych na aktywizację osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Praca z osobami w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza w sytuacji gdy są oddalone od rynku pracy (tzw. III profil pomocy) wymaga dużo większych działań aktywizacyjnych ze strony doradców klienta. Zastosowanie pakietu usług i instrumentów rynku pracy musi być również dopasowane do możliwości i potrzeb klienta. Nawet w sytuacji gdy na rynku pracy są oferty pracy, przygotowanie tych osób wymaga zastosowania szeregu działań poprzedzających skierowanie do pracy.

Wykres 13 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2015-2016

1.8 Analiza rozkładu profili pomocy wśród osób zarejestrowanych

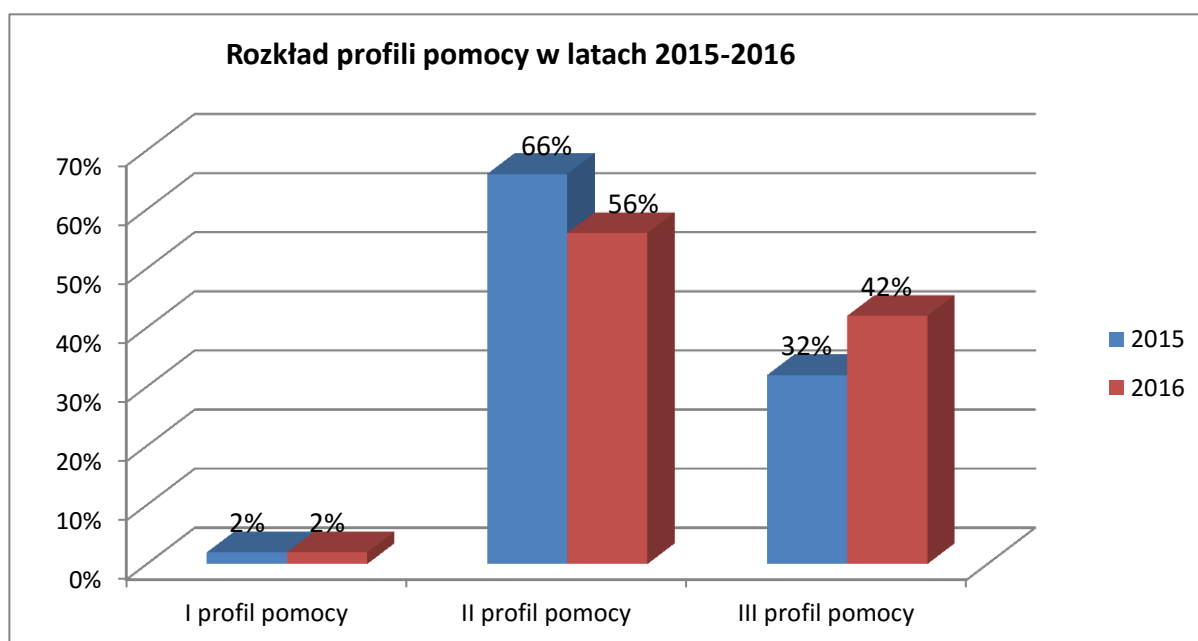
Konsekwencją znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest konieczność ustalania profilu pomocy dla każdej zarejestrowanej osoby bezrobotnej. W dniu rejestracji zostaje wyznaczony osobie bezrobotnej termin zgłoszenia się do doradcy klienta w celu ustalenia profilu pomocy oraz ustalenia w drodze porozumienia, indywidualnego skutecznego sposobu powrotu na rynek pracy osoby bezrobotnej. Osoby bezrobotne z określonym III profilem pomocy wymagają największego nakładu pracy z uwagi na ich małą gotowość do podjęcia pracy lub przeszkody zewnętrzne utrudniające im podjęcie legalnego zatrudnienia. Często utraciły one motywację do podjęcia pracy lub jej poszukiwania. Zdarza się, że takie osoby rozwijają specyficzne „strategie przetrwania” na bezrobociu i w konsekwencji przestają one szukać legalnej pracy. Duża część tych osób nie jest zainteresowana pomocą oferowaną przez urząd z uwagi na pracę w szarej strefie i zapewnione ubezpieczenie zdrowotne przysługujące osobie zarejestrowanej. Często spotykana jest także postawa przyzwyczajania się do obecnego stanu i strach przed zmianami. Nierzadko są to osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji, doświadczenia zawodowego albo też o długiej przerwie w zatrudnieniu, co powoduje tworzenie się swoistej spirali związanej z dalszym dezaktualizowaniem posiadanej wiedzy, kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Osoby zaliczane do I profilu pomocy są najbardziej aktywnymi osobami bezrobotnymi i wymagają mniejszego wsparcia ze strony urzędu, są one gotowe do podjęcia pracy i mocno zmotywowane.

Natomiast osoby, które zostały zakwalifikowane do II profilu pomocy cechuje średnia gotowość do powrotu na rynek pracy i średnie oddalenie od rynku pracy.

Do każdego profilu pomocy zostały określone możliwe do zastosowania formy pomocy:

- **Profil I:** pośrednictwo pracy, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe, szkolenia, dofinansowanie do podjęcia działalności gospodarczej, świadczenie aktywizacyjne, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon szkoleniowy oraz bon zasiedleniowy.
- **Profil II:** usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja.
- **Profil III:** Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Wykres 14 Rozkład profili pomocy w latach 2015-2016

Większość osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie na koniec 2016 r. stanowiły osoby posiadające określony II profil pomocy (56%). Drugi najczęściej diagnozowany profil to osoby oddalone od rynku pracy stanowiące 42% zarejestrowanych. I Profil pomocy charakteryzujący postawę aktywną na rynku pracy posiadało 2% osób bezrobotnych. Zauważalny jest stopniowy wzrost udziału osób posiadających określony III profil pomocy, co w dalszej perspektywie może znacząco wpłynąć na specyfikę pracy zwiększając jej nakłady przeznaczane na aktywizowane osoby.

1.9 Analiza sytuacji osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Wśród osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie wyróżniamy dwie grupy: osoby bezrobotne oraz osoby poszukujące pracy (tj. osoby, które uzyskują świadczenia z tytułu orzeczonego stopnia niepełnosprawności). Na koniec 2016 r. zarejestrowanych osób bezrobotnych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności było 371 (o 42 mniej niż przed rokiem) i 54 osoby poszukujące pracy (o 21 osób mniej niż w 2015 r.) z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

Ustalono trzy stopnie niepełnosprawności orzekane przez dwa organy tj. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

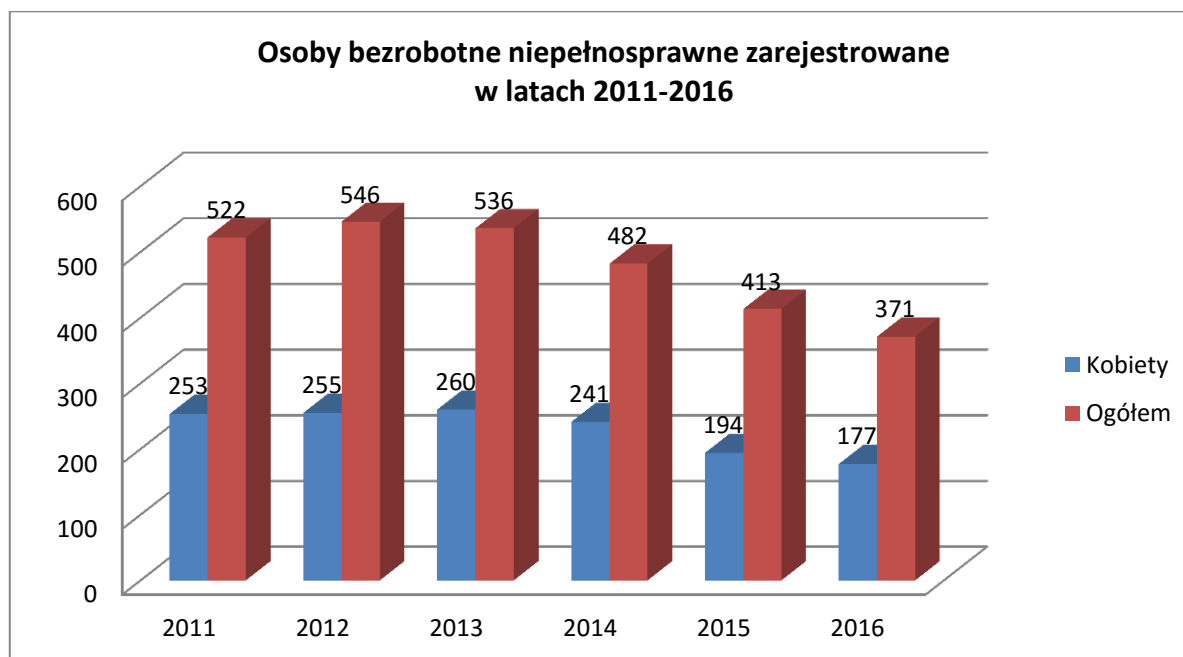
- znaczny lub całkowita niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji;
- umiarkowany lub całkowita niezdolność do pracy;
- lekki lub częściowa niezdolność do pracy.

Tabela 5 Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP Cieszyn według stanu na dzień 31.12.2016 r.

Zarejestrowane niepełnosprawne osoby bezrobotne w 2016 roku			
	Ogółem	Bezrobotni niepełnosprawni	Poszukujący pracy niepełnosprawni
	425	371	54
Struktura wg stopnia niepełnosprawności			
znaczny	11	3	8
umiarkowany	114	82	32
lekki	300	286	14
Struktura wg wykształcenia			
wyższe	22	16	6
policealne i średnie zawodowe	87	76	11
średnie ogólnokształcące	36	31	5
zasadnicze zawodowe	149	132	17
gimnazjalne i poniżej	121	116	15

Osoby z niepełnosprawnością są objęte wsparciem w ramach ogólnych programów Funduszu Pracy realizowanych w urzędzie, jak i korzystają z dodatkowej rehabilitacji zawodowej w ramach środków PFRON.

Wykres 15 Osoby bezrobotne niepełnosprawne zarejestrowane w latach 2011-2016

W 2016 r. pracodawcy zgłosili **181 wolnych miejsc pracy** i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności (o 39 ofert mniej niż w roku 2015). Oferty dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością stanowiły 4,02 % w stosunku do wszystkich zgłaszanych stanowisk pracy. Pracodawcy najczęściej poszukiwali osób z orzeczoną niepełnosprawnością do pracy na stanowiskach takich jak: pracownik ochrony, sprzątaczk/sprzątac, kasjer-sprzedawca, pracownik usług czystościowych. Pokazuje to m.in. jak na rynku pracy traktowane są osoby z niepełnosprawnością i potwierdza niestety dyskryminację tej grupy osób na rynku pracy.

Osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie są objęte kompleksową pomocą, co wpisuje się w zmiany wynikające z nowelizacji *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w zakresie roli doradcy klienta. Stanowiska do obsługi osób niepełnosprawnych (w 2016 r. zatrudnione były 2 osoby) znajdują się w oddzielnym pomieszczeniu na parterze budynku i umożliwiają załatwienie wszystkich spraw dotyczących poszukiwania pracy w jednym miejscu. Doradcy klienta będący do dyspozycji osób niepełnosprawnych, realizują również zadania finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne są informowane m.in. o różnych formach zatrudnienia (w tym samozatrudnienia) oraz o możliwości odbycia stażu czy też podniesienia kwalifikacji zawodowych. Przyjmowanie i obsługa osób z niepełnosprawnością są zgodne ze standardami europejskimi, jednak urząd nie spełnia warunków w zakresie likwidacji barier architektonicznych.

Osoby bezrobotne z niepełnosprawnością najczęściej zatrudniane są w zakładach pracy chronionej oraz na stanowiskach tworzonych lub współfinansowanych ze środków PFRON, jak również przez pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, którzy są obowiązani do miesięcznych wpłat na PFRON, chyba że osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%. Nie bez znaczenia dla pracodawców jest również możliwość uzyskania dofinansowania do wynagrodzeń zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych, udzielanego przez PFRON (szczegółowe informacje na stronie internetowej: www.pfron.org.pl).

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w 2016 r. dysponował środkami PFRON w wysokości 168 459,96 zł.

Tabela 6 Wydatkowanie środków PFRON w 2016 r.

Wydatkowanie środków PFRON w 2016 roku			
Forma wsparcia	Kwota PFRON	Liczba osób objętych wsparciem	Ilość osób, które podjęły/utrzymały pracę
Stáže	18 790,36 zł	3	2
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	59 669,60 zł	2	2
Refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	90 000,00 zł	3	3

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie również promuje zatrudnienie osób z niepełnosprawnością i zatrudnia 4 osoby z niepełnosprawnością (6,13% wszystkich pracowników urzędu).

1.10 Struktura bezrobocia wg zawodów

Charakterystyka bezrobocia zależy przede wszystkim od rodzaju zawodów posiadanych przez osoby bezrobotne. Na podstawie tej struktury łatwo wskazać, które są zawodami nadwyżkowymi, a które deficytowymi. W poniższej tabeli przedstawiono zawody najczęściej posiadane przez osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie w 2016 roku.

Tabela 7 Zawody najczęściej posiadane przez osoby bezrobotne na koniec 2016 r.

Zawody najczęściej posiadane przez osoby bezrobotne na koniec 2016 roku	
Zawód	Ilość
Bez zawodu	664
Sprzedawca	606
Kucharz	345
Technik ekonomista	195
Fryzjer	159
Murarz	143
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	138
Kelner	135
Mechanik pojazdów samochodowych	128
Robotnik gospodarczy	111
Stolarz	109
Ślusarz	98
Cukiernik	95

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby nie posiadające żadnego zawodu, grupa ta liczy aż 664 osoby. Kolejną grupę stanowią osoby posiadające zawód sprzedawcy. Jest to spowodowane specyfiką lokalnego rynku pracy, który oparty jest na działalności usługowo-handlowej. Warto przy tym zauważyć, że liczba ofert na stanowiska sprzedawców również należy do grupy najczęściej spotykanych w urzędzie. Trzecią pod względem liczebności grupę stanowią osoby bezrobotne posiadające zawód kucharza, grupa ta liczy 345 osób. Następną z kolei grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim lub policealnym w zawodzie technik ekonomista. Poza tą grupą najczęściej pojawiają się zawody, do zdobycia których wystarczy wykształcenie zasadnicze zawodowe: murarz, fryzjer, robotnik gospodarczy, stolarz, ślusarz itp.

Informacje o zawodach osób zarejestrowanych przekazywane są do innych jednostek działających w obszarze rynku pracy oraz stanowią istotny element przy współpracy z Wydziałem Edukacji Starostwa Powiatu Cieszyńskiego

Istotne z punktu widzenia działań na rynku pracy jest jednak to, iż często osoby w danym zawodzie, nie chcą pracować lub nigdy tego zawodu nie wykonywały, dlatego nie posiadają doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców. Przy realizacji oferty pracy oprócz stwierdzenia zawodu konieczne jest ustalenie faktycznych możliwości pracy na danym stanowisku pracy z uwzględnieniem dodatkowych szczegółów, a mianowicie umiejętności, doświadczenia zawodowego oraz dojazdu do pracy i formy zatrudnienia.

Od 2016 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pracownicy powiatowych urzędów pracy we współpracy z pracownikami prywatnych agencji zatrudnienia przygotowują jednoroczne prognozy zapotrzebowania na pracowników w powiatach. „Barometr Zawodów” pokazuje, w jakich zawodach będą mniejsze, a w jakich większe szanse na pracę w nadchodzącym roku.

Eksperti klasyfikują zawody w trzech grupach: deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych. W 2016 roku wśród zawodów deficytowych znajdowali się m.in. specjaliści z branży IT, pracownicy z branży transportowej, budowlanej i produkcyjnej, logiści oraz kucharze i opiekunowie. Natomiast w zawodach nadwyżkowych pojawili się, m.in. animatorzy kultury, fotografowie, górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych, nauczyciele, pracownicy socjalni oraz specjaliści z zakresu inżynierii i ochrony środowiska. W prognozie na rok 2017 spośród zawodów deficytowych można znaleźć zawody z branży gastronomicznej, produkcyjnej, budowlanej oraz transportowej. Ponadto do zawodów deficytowych należą opiekunowie osób starszych, pielęgniarki i położne oraz specjaliści ds. zarządzania, reklamy, marketingu i PR. Do grupy zawodów nadwyżkowych należą asystenci i technicy dentyści, filozofowie, politolodzy i kulturoznawcy oraz pedagodzy i nauczyciele, podobnie jak socjolodzy oraz pracownicy administracyjni i biurowi. „Barometr zawodów” może być wskazówką dla osób podejmujących decyzję o wyborze lub zmianie zawodu, jednak dane uzyskane w tym badaniu są prognostyczne i mogą ulec zmianie w zależności od uwarunkowań rynkowych.

1.11 Podsumowanie warunków panujących na lokalnym rynku pracy

Stopa bezrobocia w powiecie cieszyńskim od kilku lat utrzymuje się na poziomie niższym niż ogólnokrajowy. Warto również zwrócić uwagę, iż procentowy poziom stopy bezrobocia w powiecie cieszyńskim od co najmniej 2006 r. jest na najniższym poziomie.

Struktura zarejestrowanych osób wskazuje, że coraz większy odsetek stanowią klienci powyżej 45 roku życia, którzy mają większe problemy z powrotem na rynek pracy i są zagrożeni długotrwałym bezrobociem. Z kolei wielość form aktywizacji, skierowanych do młodzieży, wpływają na zmniejszenie się w rejestrze urzędu pracy liczby osób do 30 roku życia – końcem grudnia 2016 r. było ich 1 158 osób, co w porównaniu do 2015 r. stanowi spadek o 316 osób (w 2015 r. - 1 474 osób). Charakterystyczna dla lokalnego rynku pracy jest jego sezonowość, a także dominacja działalności usługowo-handlowej. Najliczniej reprezentowanym zawodem wśród klientów Powiatowego Urzędu Pracy pozostaje sprzedawca, a jednocześnie najwięcej wpływających ofert pracy skierowanych jest do tej grupy osób. Należy podkreślić, że w powiecie cieszyńskim nie występuje wyraźne zróżnicowanie pod względem płci w ilości zarejestrowanych osób. Zaobserwować można spadek ilości ofert pracy w stosunku do roku ubiegłego. Wciąż wyzwaniem była tzw. „szara strefa” zatrudnienia, która stanowi duże zagrożenie zarówno dla osób bezrobotnych (rejestracja w urzędzie i zapewnione ubezpieczenie) oraz dla pracodawców z nierówną konkurencją.

W minionym roku podejmowano liczne działania w celu aktywizacji osób pozostających bez pracy. Podjęto również wysiłki by zrealizować program specjalny pn. „Bądź aktywny” adresowany do osób z największą ilością barier na rynku pracy, posiadających III profil pomocy.

Warunki na lokalnym rynku pracy ulegają zmianom, dlatego ilość osób zarejestrowanych oraz ilość ofert pracy są czynnikami wymagającymi stałego monitorowania. Dlatego Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizuje liczne programy, tak aby aktywizować osoby bezrobotne oraz współpracować z pracodawcami. Oferta adresowana zarówno do osób bezrobotnych, jak i pracodawców musi uwzględniać efektywność zarówno zatrudnieniową, jak i kosztową.

2. Struktura wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie

Tabela 8 Struktura wydatków PUP Cieszyn w 2016 r.

Struktura wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie w 2016 roku					
Lp.	Wyszczególnienie	Fundusz Pracy + "rezerwy" Ministra	POWER (Poddziałanie 1.1.1)	RPO 2014-2020 (Działanie 7.2)	Stawiamy na działanie (Poddziałanie 1.2.1)
I	Wydatki obligatoryjne	9 332 371,82	0,00	0,00	0,00
1	Zasiłki dla bezrobotnych	7 022 605,72	0,00	0,00	0,00
2	Świadczenia ZUS	1 925 134,60	0,00	0,00	0,00
3	Dodatki aktywizacyjne	384 631,50	0,00	0,00	0,00
II	Program specjalny	291 004,73	0,00	0,00	0,00
III	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	6 365 414,34	2 867 844,95	2 065 998,30	90 942,48
1	Prace interwencyjne	223 467,19	0,00	54 051,79	0,00
2	Roboty publiczne	338 174,47	0,00	0,00	0,00
3	Staże	1 123 604,62	1 331 810,23	549 282,09	87 551,48
3.1	w tym badania lekarskie	5 176,50	4 375,00	2 100,00	765,00
3.2	w tym dojazdy	6 665,68	9 418,68	3 883,60	623,50
4	Szkolenia	216 434,44	271 982,45	278 759,13	0,00
4.1	w tym badania lekarskie	10 115,00	6 870,00	5 152,00	0,00
4.2	w tym koszt usług	108 229,71	97 533,20	88 883,36	0,00
4.3	w tym dojazdy	8 309,15	33 581,12	43 158,10	0,00
5	Renta szkoleniowa	4 730,00	0,00	0,00	0,00
6	Studia podyplomowe	42 469,33	0,00	0,00	0,00
7	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 979 526,01	1 079 377,60	558 796,67	0,00
8	Wyposażenie stanowiska pracy	1 740 626,77	0,00	625 108,62	0,00
9	Refundacja składki ZUS	29 087,64	0,00	0,00	0,00
10	Prace społecznie użyteczne	94 944,96	0,00	0,00	0,00
11	Badania lekarskie w celu stwierdzenia zdolności do pracy lub wykonywania zawodu (badania bezrobotnych)	1 470,00	0,00	0,00	0,00
12	Bon na zasiedlenie	49 000,00	140 000,00	0,00	0,00
13	Bon szkoleniowy	80 546,28	44 674,67	0,00	0,00
14	Bon stażowy	327 256,58	0,00	0,00	3 391,00
15	Bon zatrudnieniowy	114 076,05	0,00	0,00	0,00
IV	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	416 852,74	0,00	0,00	0,00
V	Refundacja - 30	1 719 455,68	0,00	0,00	0,00
VI	Pozostałe wydatki	0,00	0,00	0,00	2 404,50
RAZEM I - VI		18 125 099,31	2 867 844,95	2 065 998,30	93 346,98
PFRON		168 459,96			
RAZEM		23 320 749,50			

3. Aktywizacja zawodowa, promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie skutkom bezrobocia prowadzona przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie

Misją Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie jest aktywizacja osób bezrobotnych i osób poszukujących pracy, zgodnie z *ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Działania te realizowane są przez usługi rynku pracy i instrumenty je wspierające. Zmieniający się rynek pracy stawia przed publicznymi służbami zatrudnienia coraz więcej wymagań jak, np. dostosowywanie kwalifikacji osób bezrobotnych do oferowanego przez pracodawców zatrudnienia. Każda ze stron rynku pracy ma również coraz większe oczekiwania i to nie tylko finansowe. Oznacza to konieczność umacniania i nawiązywania dalszej współpracy z partnerami rynku pracy, w tym realizacji projektów partnerskich z samorządami gminnymi i organizacjami pozarządowymi.

3.1 Pośrednictwo pracy

Głównym celem pośrednictwa pracy jest zwiększenie efektywności realizowanych ofert pracy. Pracownicy urzędu realizujący zadania w ramach usługi z jednej strony udzielają pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia poprzez przekazywanie informacji o ofertach pracy i kierowanie ich do pracodawców na rozmowę kwalifikacyjną, z drugiej udzielają pomocy pracodawcom w pozyskaniu odpowiednich pracowników kierując osoby, które najlepiej spełniają wymagania zgłoszone w ofercie pracy.

- **Oferty pracy**

W ramach pośrednictwa pracy, w 2016 r. do urzędu wpłynęły **oferty na 4 524 stanowiska pracy** (łącznie z ofertami pracy w ramach stażu, subsydiowanego zatrudnienia oraz prac społecznie użytecznych). W porównaniu do roku poprzedniego stanowi to spadek o 6,70% (w 2015 r. – 4849 stanowiska). Podobnie jak w 2015 r. najczęściej ofert pracy wpłynęło na stanowiska z branży handlowej. Dużym zapotrzebowaniem ze strony pracodawców cieszyły się także stanowiska pracowników produkcji oraz pracowników budowlanych. Pojedyncze oferty pracy dotyczyły stanowisk wysokokwalifikowanych oraz kierowniczych.

Dopasowanie osób zarejestrowanych w urzędzie pracy do poszczególnych ofert pracy stanowi dla doradców klienta coraz większe wyzwanie. Z jednej strony są to wymagania stawiane przez pracodawców, z drugiej oczekiwania osób realnie poszukujących pracy.

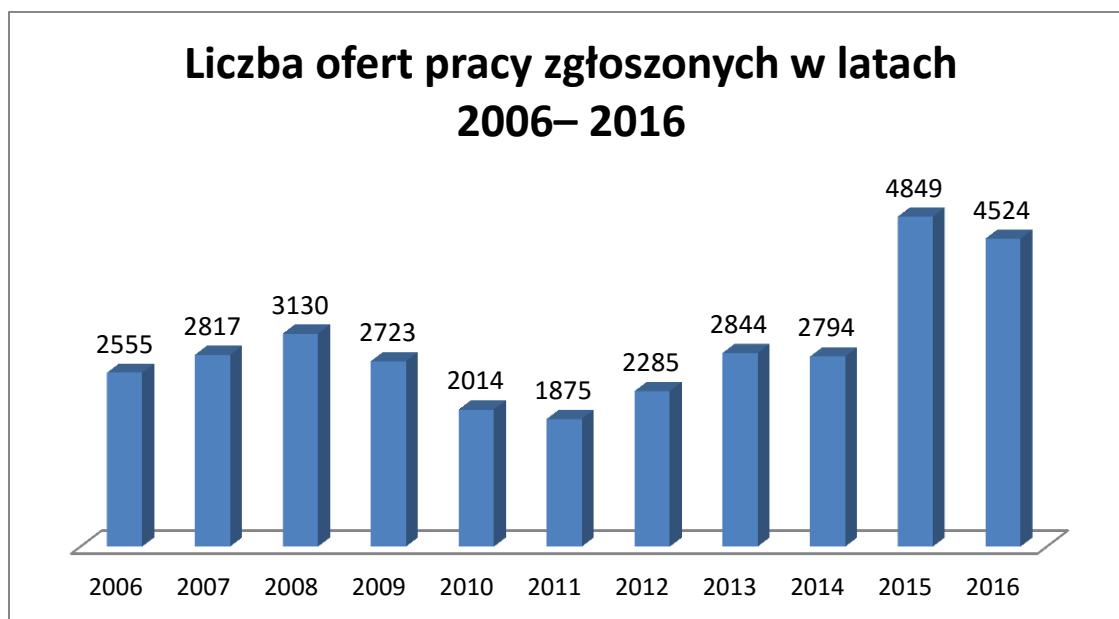
Tabela 9 Najczęściej poszukiwane zawody w 2016 r.

Najczęściej poszukiwane zawody w 2016 roku	
Nazwa zawodu	Liczba stanowisk pracy
Sprzedawca	532
Pracownik produkcji	519
Pracownik budowlany	400
Pracownik biurowy	290
Kucharz/Pomoc kuchenna	213
Kierowca	198
Kelner	152
Robotnik gospodarczy	124
Monter/Operator maszyn	99
Doradca klienta	62
Recepcjonista	57
Pokojowa	50

Spośród **4 524 stanowisk pracy 2 239 stanowiły stanowiska pracy na oferty „otwarte”**, które podawane są do publicznej wiadomości i mogą z nich korzystać zarówno osoby bezrobotne zarejestrowane jak i niezarejestrowane w urzędzie pracy, czyli również osoby chcące zmienić miejsce zatrudnienia.. Pozostałe **2 285 stanowisk pracy to oferty „zamknięte”** (w tym oferty stażowe oraz subsydiowane), które skierowane są wyłącznie do zarejestrowanych osób bezrobotnych i nie zawierają danych umożliwiających identyfikację pracodawcy przez osoby niezarejestrowane. Po skierowaniu do pracodawcy w ramach ofert „zamkniętych” zatrudnienie podjęło **1 125 osób**, co stanowi **49,2 %** skuteczności.

Dążenie do dopasowania oczekiwań pracodawców i oczekiwań poszukujących pracy jest coraz trudniejszym wyzwaniem na rynku pracy. Coraz częściej znaczenie ma opinia o pracodawcy i opinia o kandydatach do pracy. Dla pracownika na współczesnym rynku pracy coraz bardziej istotna jest oferowana wysokość wynagrodzenia. Każda ze stron na rynku pracy wymaga przygotowania do odnalezienia się w obecnej sytuacji rynkowej.

Wykres 16 Liczba ofert pracy zgłoszonych w latach 2006–2016

W zakresie realizacji ofert pracy wydawane są także informacje Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestr bezrobotnych i poszukujących pracy. W 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie wydano **220 informacji Starosty**. Ponadto do urzędu wpłynęło **2 638 oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi**. Widać wyraźny wzrost w tym zakresie zadań realizowanych w urzędzie pracy.

- **Giełdy pracy**

Giełda pracy to jedna z form bezpośredniego kontaktu pracodawcy z wieloma kandydatami do pracy, dobranymi przez pracownika urzędu spośród osób zarejestrowanych w urzędzie.

Celem giełdy jest pozyskanie przez pracodawcę kandydatów do pracy odpowiadających jego wymaganiom. W 2016 r. odbyło się 7 giełd pracy dla 7 różnych pracodawców. Tabela znajdująca się na kolejnej stronie zawiera informacje na temat miesiąca, w którym odbyła się giełda pracy dla danego pracodawcy oraz ilość i nazwy oferowanych przez niego stanowisk pracy.

Tabela 10 Gielady pracy w 2016 r.

Gielady pracy w 2016 roku			
Miesiąc	Nazwa pracodawcy	Ilość oferowanych stanowisk	Nazwa stanowiska
Maj	AGROTOUR Sp. z o.o.	1	kierownik działu administracyjno-organizacyjnego
Maj	CZASZA Sp. z o.o.	10	pracownik fizyczny
Czerwiec	TESCO POLSKA sp. z o.o.	5	sprzedawca – doradca klienta
Lipiec	MICH-BUD	5	pracownik budowlany
Lipiec	DAE DONG system Poland Sp. z o.o.	10	pracownik produkcji
Lipiec	TERG S.A., Media Ekspert	5	doradca klienta - sprzedawca
Lipiec	Przedsiębiorstwo Andrzej Maziarz	10	pracownik restauracji

• **Pośrednictwo pracy EURES**

W ramach europejskiego pośrednictwa pracy, w 2016 r. do urzędu wpłynęło **65 ofert pracy za granicą, na 659 stanowisk pracy**.

Najwięcej ofert pracy w 2016 r. w ramach sieci EURES dotyczyło zawodów związanych z branżą:

- budowlaną,
- gastronomiczną,
- opieki zdrowotnej i społecznej,
- transportową,
- przetwórstwa przemysłowego.

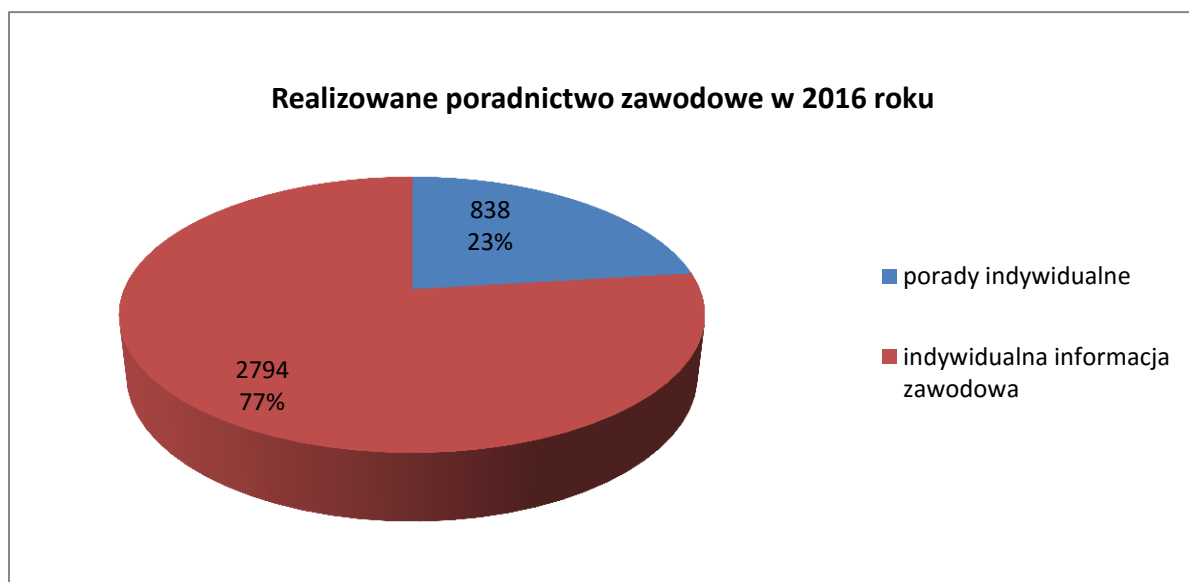
Ponadto **121 osobom** zainteresowanym pracą poza granicami kraju udzielono informacji o systemie EURES, o ofertach pracy za granicą, warunkach życia i pracy w poszczególnych krajach.

3.2 Poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe

Usługa poradnictwa zawodowego skierowana jest głównie do osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i polega przede wszystkim na pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia poprzez udzielanie porad indywidualnych i grupowych, a ponadto obejmuje pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy.

W ramach poradnictwa indywidualnego w 2016 r. udzielono wsparcia indywidualnego łącznie **3 632 osobom** zarejestrowanym i niezarejestrowanym. Ponadto w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zorganizowane zostały **32 porady grupowe**. Udział w nich wzięło **230 osób** bezrobotnych.

Wykres 17 Poradnictwo zawodowe w 2016 r.

➤ Program „Aktywni i Odpowiedzialni”

Program skierowany jest do dłużników alimentacyjnych. Głównym celem programu, poprzez częsty kontakt z urzędem pracy jest zwiększenie motywacji osób bezrobotnych do działania, a co za tym idzie, szybszy powrót na rynek pracy. W ramach programu osoby bezrobotne mogą korzystać z pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz innych form wsparcia realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie.

➤ **„Niezbędnik absolwenta” – całoroczny program dla przyszłych absolwentów szkół**

Od 2016 r. program realizowany jest w szkołach ponadgimnazjalnych, gimnazjach i szkołach wyższych na terenie powiatu. W porozumieniu z pedagogami szkolnymi i opiekunami grup studenckich prowadzone były działania mające na celu przygotowywanie młodzieży do wejścia na rynek pracy.

W ramach spotkań z uczniami doradcy zawodowi odwiedzili **4 szkoły ponadgimnazjalne** na terenie powiatu cieszyńskiego. W **12 przeprowadzonych zajęciach** wzięło udział **470 osób**. Warsztaty dla młodzieży są prowadzone w celu zapobiegania bezrobociu. Inicjatywa wykracza poza standardowe działania urzędu w zakresie usług poradnictwa zawodowego, jednak stanowi „dobrą praktykę” i dlatego jest realizowana z powodzeniem od wielu lat.

We wrześniu 2016 r. w ramach programu „Niezbędnik absolwenta” doradcy zawodowi Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie przeprowadzili również zajęcia dla **wychowanków Domu Dziecka w Cieszynie**, w którym wzięło udział **9 osób**. Uczestnicy spotkania to osoby, które były uczniami ostatnich klas szkół gimnazjalnych jak i ponadgimnazjalnych. Spotkanie miało na celu uświadomienie istoty wyboru zawodu i dalszej drogi edukacji oraz przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy oraz przedstawienie oferty urzędu pracy.

➤ **Ogólnopolski Tydzień Kariery październik 2016 – VIII edycja**

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie już po raz ósmy wzięł udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery, który odbył się w dniach od 17 do 23 października 2016 r. i jest organizowany od roku 2009 w całej Polsce. Inicjatorem i pomysłodawcą akcji, jak co roku, było **Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej**.

W 2016 r. OTK był realizowany pod hasłem "**Badź autorem swojej kariery**". Doradcy zawodowi zorganizowali lub brali udział w kilku wydarzeniach skierowanych zarówno dla klientów Powiatowego Urzędu Pracy, uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych jak również do grona pedagogicznego:

- w Liceum Ogólnokształcącym im. P. Stalmacha w Wiśle odbyły się warsztaty pt. „Niezbędnik absolwenta” dotyczące podstawowej wiedzy związanej z wejściem na rynek pracy oraz wymaganiami stawianymi przez pracodawców na rynku pracy oraz roli doradcy kariery w kontekście planowania kariery zawodowej. W spotkaniach wzięło udział 43 uczniów,

- w Sali Konferencyjnej Zamku Cieszyn odbyło się sympozjum pn. „Wybory edukacyjno-zawodowe uczniów” zorganizowane przez Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie z przeznaczeniem dla pedagogów i doradców zawodowych gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, w którym uczestniczyło **20 osób**. Jednym z fachowców w dziedzinie kariery była zastępca dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie, z wystąpieniem - „**Kariera a zmiany na rynku pracy**”,
- doradcy zawodowi odwiedzili także Zakład Karny w Cieszynie, gdzie przekazali najważniejsze informacje dotyczące zasad rejestracji, możliwość skorzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz udzielili wskazówek dotyczących planowania kariery zawodowej. Zajęcia odbyły się dla **11 osadzonych**.

Ponadto podczas całego tygodnia wraz z doradcami klienta z Powiatowego Urzędu Pracy udzielono łącznie **12 indywidualnych informacji zawodowych** dotyczących oferty urzędu, sytuacji na lokalnym rynku pracy, czy z zakresu przedsiębiorczości oraz **16 indywidualnych porad zawodowych** dotyczących w głównej mierze określenie celowości zmiany/podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub samozatrudnienia.

W trakcie tygodnia OTK miała również miejsce ostatnia część zajęć grupowych dla osób długotrwale bezrobotnych polegająca na praktycznym poszukiwaniu pracy, gdzie uczestnicy (**8 osób**) odwiedzali lokalnych pracodawców i realizowali kolejne etapy swojej kariery zawodowej.

➤ Program zwolnień monitorowanych - outplacement

Outplacement to system łagodnych zwolnień (stosowany głównie przy zwolnieniach grupowych), powiązanych z programem wsparcia dla pracowników poprzez poradnictwo zawodowe i psychologiczne, szkolenia, a także pomoc w znalezieniu nowej pracy. Opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie program zwolnień monitorowanych jest istotnym elementem oferty usług i stanowi kompleksowy program działań skierowanych do tracących zatrudnienie pracowników, mający na celu pomoc w znalezieniu pracy.

Proces wdrożenia programu zwolnień monitorowanych jest zawsze poprzedzony uzgodnieniami pomiędzy urzędem pracy a firmą, która grupowo zwalnia pracowników. Najczęściej polega na świadczeniu przez urząd usług doradczych w firmie, prowadzeniu szkoleń na temat umiejętności poszukiwania pracy, przedstawieniu oferty usług urzędu pracy oraz oswojeniu z trybem załatwiania spraw będących konsekwencją zwolnienia z pracy.

W 2016 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie wpłynęło łącznie **9 zawiadomień** o konieczności zmian warunków pracy i płacy lub przeprowadzenia grupowego zwolnienia w firmach działających na terenie całego kraju czy też w powiatach ościennych:

- KETTNER Group Sp. z o.o. Sp.k. Skoczów – informacja o zamiarze zwolnienia **19 osób**. Zwolniono **19 osób** z terenu powiatu cieszyńskiego;
- POLKO TECH Sp. z o.o. Siemiatycze oddział Pruchna - informacja o zamiarze zwolnienia **100 osób**. Brak informacji potwierdzającej ilość osób ostatecznie zwolnionych z powiatu cieszyńskiego;
- ALIOR Bank SA – kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby;

- FACH S.A Cieszyn - informacja o zamiarze zwolnienia **145 osób**. Zwolniono **44 osoby** z terenu powiatu cieszyńskiego;
- TAURON Dystrybucja SA – kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby;
- ORANGE CUSTOMER SERVICE sp. z o.o. – kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby;
- TESCO POLSKA Sp. z o.o. - kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby;
- TRAKCE S.A. Cieszyn - informacja o zamiarze zwolnienia **31 osób**. Zwolniono **31 osób** z terenu powiatu cieszyńskiego;
- BANK BPH S.A. Kraków - kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego zwolniono **5 osób**.

W sumie w ramach zwolnień grupowych w 2016 r. łącznie zwolniono **99 osób** z terenu powiatu cieszyńskiego. Żaden z powyższych pracodawców nie wskazał potrzeby realizowania programu outplacementowego jaki oferował Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie.

3.3 Kursy, szkolenia, bony szkoleniowe

Szkolenia mają na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej osób bezrobotnych lub poszukujących pracy.

Szkolenia są realizowane w formie indywidualnej (szkolenia wskazane przez osoby uprawnione z uprawdopodobnieniem zatrudnienia), grupowej, w ramach bonów szkoleniowych (instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych do 30 roku życia) oraz trójstronnych umów szkoleniowych (umowy zawierane na wniosek pracodawcy przez starostę z pracodawcą i instytucją szkoleniową, w których pracodawcy deklarują zatrudnienie bezrobotnego po odbytych szkoleniu). W 2016 r. na szkolenia zostało skierowanych **409 osób**. Rozkład realizowanych form wsparcia przedstawiony jest na wykresie poniżej. Efekty realizowanych działań zostały wyszczególnione w tabeli 12.

Wykres 18 Szkolenia zrealizowane w 2016 r.

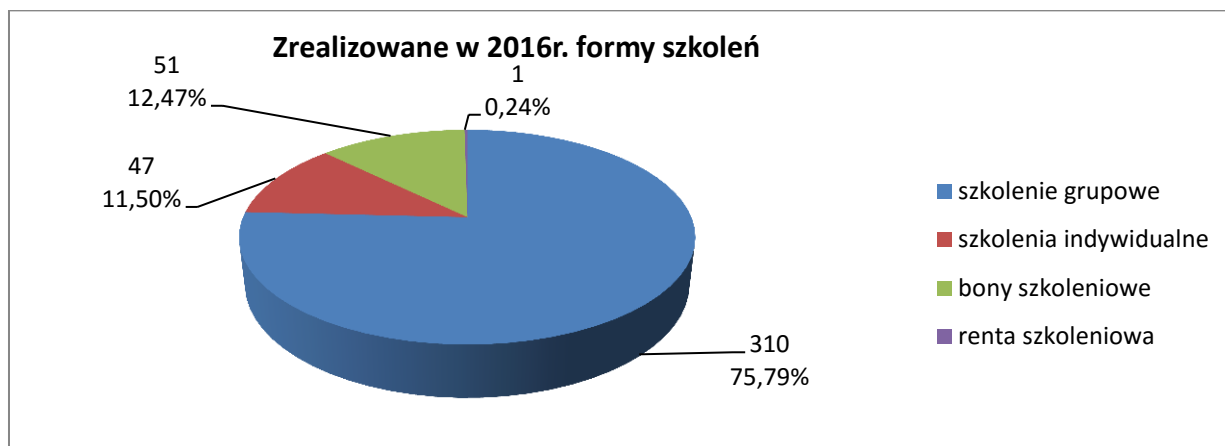

Tabela 11 Efektywność realizowanych szkoleń w 2016 r.

Efektywność zrealizowanych szkoleń w 2016 roku				
Forma wsparcia	Ilość rozpoczęć	Ilość zakończeń	Osoby zatrudnione	Efektywność zatrudnieniowa
szkolenie grupowe	310	303	177	58,42%
szkolenia indywidualne	47	44 (w tym 1 osoba z 2015 r.)	32	72,73%
bony szkoleniowe	51	47	41	87,23%
renta szkoleniowa dla osoby poszukującej pracy	1	1	-	-

Poziom efektywności związany ze szkoleniami grupowymi zawsze jest niższy niż poziom szkoleń realizowanych indywidualnie, jednak ma zastosowanie ze względu na potrzeby osób, które nie dotarły samodzielnie do pracodawcy w celu uzyskania potwierdzenia zatrudnienia po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych. Często jednak szkolenia grupowe to ważny etap na drodze zmian osób w nich uczestniczących.

3.4 Studia podyplomowe

Celem finansowania studiów jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. W minionym roku zawarto **10 umów na dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych.**

Kierunki studiów podyplomowych, które wybrały osoby zarejestrowane jako bezrobotne to:

- Arteterapia - 1 osoba;
- Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy – 2 osoby;
- Terapia uzależnień - 1 osoba;
- Przygotowanie pedagogiczne - 1 osoba;
- Pedagogika specjalna w zakresie oligofrenopedagogiki – 1 osoba;
- Programowanie aplikacji webowych – 1 osoba;
- Doradca podatkowy – 1 osoba;
- Rachunkowość – 1 osoba;
- Administracja Publiczna – 1 osoba.

Wszystkie osoby, które rozpoczęły studia podyplomowe w 2016 r., kontynuują uczestnictwo w studiach w 2017 roku.

Spośród **4 osób**, którym przyznano dofinansowanie w latach poprzednich, wszystkie zakończyły studia podyplomowe z wynikiem pozytywnym. Natomiast spośród 4 osób, które ukończyły studia, 2 osoby zostały zatrudnione w trakcie trwania studiów. Zatem **odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu studiów podyplomowych wynosi 50%**.

3.5 Staże oraz bony stażowe

Staż daje możliwość osobom bezrobotnym nabywania praktycznych umiejętności i doświadczenia zawodowego na nowym stanowisku pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą lub przedsiębiorcą. Adresatami tej formy wsparcia są wszystkie osoby bezrobotne, które według *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* znajdują się w II profilu pomocy. Czas trwania stażu wynosi do 6 miesięcy, a w przypadku osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia do 12 miesięcy.

Łącznie w 2016 r. na staż skierowano **498 osób bezrobotnych** (w tym 293 osoby w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego). Wsparciem objęto 318 osób do 30 roku życia, 112 osób długotrwale bezrobotnych, 45 osób powyżej 50 roku życia, 73 bezrobotnych rodziców, którzy wychowują dziecko do lat 6 lub niepełnosprawne do lat 18 oraz 20 osób niepełnosprawnych.

Tabela 12 Efekty podejmowanych działań w ramach staży w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach staży w 2016 roku				
Forma wsparcia	Ilość osób, która rozpoczęła	Ilość osób, która zakończyła/przerwała z powodu podjęcia pracy	Ilość osób pracujących	% osób pracujących
Stáže	498	417 (w tym 22 osoby, które rozpoczęły staż w 2015 r.)	313	75,06%
w tym w ramach projektów EFS	293	237	203	85,65%

Spośród osób, które rozpoczęły odbywanie stażu w 2016 r.:

- 62 osoby (w tym 39 osób w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego) przerwały jego odbywanie z innych powodów niż podjęcie pracy. Do powodów tych zaliczane są między innymi rezygnacje z powodów osobistych, zdrowotnych czy niemożność porozumienia się stażysty z Organizatorem stażu i na odwrót;
- 41 osób kontynuuje odbywanie stażu w 2017 r. (w tym 17 osób w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego).

Bon stażowy skierowany jest wyłącznie do osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia. W jego ramach osoba bezrobotna zainteresowana odbyciem stażu, samodzielnie poszukuje pracodawcy, który zobowiąże się do jej zatrudnienia po okresie sześciomiesięcznego stażu. Bon stażowy stanowi zachętę dla pracodawcy, gdyż urząd pracy uzyskując potwierdzenie sześciomiesięcznego zatrudnienia osoby bezrobotnej po odbytych stażu wypłaca pracodawcy premię w wysokości 1513,50 zł.

Łącznie w 2016 r. bony stażowe otrzymało **50 osób bezrobotnych** (w tym 15 osób w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego). Wsparciem objęto 5 osób długotrwale bezrobotnych, 7 bezrobotnych rodziców, którzy wychowują dziecko do lat 6 lub niepełnosprawne do lat 18 oraz 1 osobę niepełnosprawna.

Tabela 13 Efekty podejmowanych działań w ramach bonów stażowych w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach bonów stażowych w 2016 roku				
Forma wsparcia	Ilość osób, która rozpoczęła	Ilość osób, która zakończyła/przerwała z powodu podjęcia pracy	Ilość osób pracujących	% osób pracujących
Bony stażowe	50	35	33	94,29%
<i>w tym w ramach projektu EFS</i>	15	2	2	100%

Spośród osób, które w 2016 r. rozpoczęły odbywanie stażu w ramach przyznanego bonu stażowego 13 osób kontynuuje jego odbywanie w 2017 r.

3.6 Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Możliwość uzyskania dotacji finansowej na podjęcie działalności gospodarczej z urzędu pracy jest jednym z najbardziej skutecznych i rozpowszechnionych instrumentów rynku pracy. Z dofinansowania może skorzystać osoba bezrobotna zarejestrowana we właściwym urzędzie pracy, posiadająca określony II lub w uzasadnionym przypadku I profil pomocy.

Powiat cieszyński jest regionem charakteryzującym się dość wysokim wskaźnikiem przedsiębiorczości oraz przewagą mikro i małych przedsiębiorstw. Obecna struktura wśród podmiotów gospodarczych, nie wymaga od wchodzących na rynek przebijania się przez mocną barierę konkurencyjności, gdyż rynek nie jest zdominowany przez dużą ilość wielkich przedsiębiorstw.

W ramach jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wsparciem objęto 89 osób do 30 roku życia, 44 długotrwale bezrobotnych, 13 osób powyżej 50 roku życia, 67 bezrobotnych rodziców, którzy wychowują dziecko do lat 6 lub niepełnosprawne do lat 18 oraz 5 osób niepełnosprawnych.

Wszystkie osoby, z którymi zawarto umowy w 2016 r. podjęły własną działalność gospodarczą dokonując wpisu do CEIDG (w tym 193 osoby bezrobotne dokonały wpisu do CEIDG w 2016 r., a 19 w 2017 r.) Najwięcej firm powstało w branży usługowej – 173.

Tabela 14 Efekty podejmowanych działań w ramach dotacji w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w 2016 roku			
Forma wsparcia	Ilość złożonych wniosków	Ilość pozytywnie rozpatrzonych wniosków i zawartych umów	Ilość wydatkowanych środków (w zł)
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	268	212	3 617 700,28
<i>w tym w ramach projektów EFS</i>		95	1 638 174,27

3.7 Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Stworzenie nowego miejsca pracy stanowi dla pracodawców poważne obciążenie finansowe. W szczególności sytuacja ta dotyczy pracowników, dla których zatrudnienia jest wymagany zakupów specjalistycznego sprzętu i narzędzi. Rozwiązaniem takiej sytuacji może być przyjęcie do pracy osoby bezrobotnej, skierowanej przez urząd pracy i uzyskanie w związku z jej zatrudnieniem preferencji finansowych w formie refundacji. O refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może ubiegać się każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole i niepubliczna szkoła, osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna, nie posiadająca osobowości prawnej.

W ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w 2016 r. pracę podjęły łącznie 133 osoby bezrobotne. Zatrudnienie osoby bezrobotnej obejmuje okres minimum 24 miesięcy. To długoterminowa i skuteczna forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Tabela 15 Efekty podejmowanych działań w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej w 2016 roku				
Forma wsparcia	Ilość złożonych wniosków	Ilość pozytywnie rozpatrzonych wniosków	Ilość stanowisk pracy, na którą przyznano refundację	Ilość wydatkowanych środków (w zł)
Wyposażenie/ doposażenia stanowiska pracy	101 (na 165 stanowisk pracy)	86	133	2 365 735,39
<i>w tym w ramach projektu EFS</i>		27	35	625 108,62

3.8 Bon zatrudnieniowy

Bony zatrudnieniowe stanowią gwarancję refundacji pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej, która nie ukończyła 30 roku życia. Jak wynika z posiadanych przez urząd informacji wielu bezrobotnych zna pracodawców, którzy chętni byłiby ich zatrudnić, mając gwarancję otrzymania w tym zakresie pomocy finansowej z urzędu. Urząd pracy przez okres 12 miesięcy refunduje część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnionej osoby bezrobotnej. Pracodawca natomiast zobowiązuje się umową do utrzymania jej w zatrudnieniu przez okres co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

W 2016 r. pracodawcy zawarli umowy o pracę z 14 osobami bezrobotnymi w ramach realizowanego bonu zatrudnieniowego. Na refundację kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnionych osób bezrobotnych w 2016r. wydatkowano **114 076,05 zł.**

3.9 Bony na zasiedlenie

Bony na zasiedlenie przyznawane są osobom bezrobotnym, które nie ukończyły 30 roku życia, posiadają II bądź w uzasadnionym przypadku I profil pomocy i planują zmienić miejsce swojego dotychczasowego zamieszkania w związku z planowanym podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania.

Środki finansowe przyznawane w ramach bonu przeznaczone są przez osoby bezrobotne na pokrycie kosztów zamieszkania w nowym miejscu.

Tabela 16 Efekty podejmowanych działań w ramach bonów na zasiedlenie w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach bonów na zasiedlenie w 2016 roku			
Forma wsparcia	Ilość przyznanych bonów	Ilość osób, która podjęła pracę lub działalność gospodarczą w ramach bonu	Ilość wydatkowanych środków (w zł)
Bony na zasiedlenie	27	27	189 000,00
<i>w tym w ramach projektu EFS</i>	20	20	140 000,00

Spośród osób, które w 2016 r. otrzymały bon na zasiedlenie, 26 podjęło pracę a 1 rozpoczęła wykonywanie własnej działalności gospodarczej. Osoby bezrobotne po otrzymaniu bonu najczęściej przeprowadzały się do Krakowa – 12 osób i Wrocławia – 4 osoby. W ramach omawianej formy wsparcia, osoby, które otrzymały bon na zasiedlenie zobowiązane są do udokumentowania pozostawania w zatrudnieniu, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

3.10 Roboty publiczne

Roboty publiczne to forma pomocy, która opiera się na zatrudnieniu osoby bezrobotnej do wykonania prac zleczanych przez samorządy terytorialne, administrację publiczną bądź instytucje użyteczności publicznej.

Celem robót publicznych jest wsparcie osoby bezrobotnej w powrocie do pracy, a także zapobieganie występowaniu negatywnych skutków związanych ze zjawiskiem bezrobocia długookresowego. Przyjęcie do pracy osoby bezrobotnej, skierowanej przez urząd pracy i uzyskanie w związku z jej zatrudnieniem preferencji finansowych w formie refundacji pozwala osiągnąć korzyść zarówno dla pracodawcy jak i osoby bezrobotnej. Pracodawcy zatrudniając skierowaną osobę bezrobotną ponoszą wyraźnie niższe koszty związane z utworzeniem czy utrzymaniem stanowiska pracy.

W 2016 r. Powiatowy Urząd Pracy zawarł z 10 gminami powiatu cieszyńskiego, Związkiem Spółek Wodnych w Cieszynie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dębowcu i ze Starostwem Powiatowym w Cieszynie umowy na **42 stanowiska pracy w ramach robót publicznych**.

Tabela 17 Efekty podejmowanych działań w ramach robót publicznych w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach robót publicznych w 2016 roku					
Forma wsparcia	Ilość osób, która rozpoczęła	Ilość osób, która zakończyła	Ilość osób pracujących	% pracujących	Wydatkowanie środków (zł)
Roboty publiczne	42	39	27	69,23%	338 174,47

Spośród osób, które rozpoczęły realizację tej formy wsparcia w 2016 r. 2 osoby przerwały w niej udział, a 1 kontynuuje zatrudnienie w ramach robót publicznych w 2017 r. Ostateczne dane dotyczące formy wsparcia będą znane w kwietniu 2017 r.

3.11 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne oznaczają prace wykonywane przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych wskazują poszczególne ośrodki pomocy społecznej. Ta forma wsparcia jest stosowana wobec wspólnych klientów urzędu pracy i pomocy społecznej i ma szczególnie uczyć zwyczaju pracy. Osoby, które nie mogą ze względu na istotne bariery w zatrudnieniu, podjąć pracy na pełny etat, mogą korzystać z tej formy wsparcia.

Tabela 18 Efekty podejmowanych działań w ramach prac społecznie użytecznych w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach prac społecznie użytecznych w 2016 roku			
Forma wsparcia	Ilość osób, która rozpoczęła	Ilość osób, która zakończyła/przerwała z powodu podjęcia pracy	Wydatkowanie środków (zł)
Prace społecznie użyteczne	72	63	94 944,96
<i>w tym w ramach PAI</i>	9	9	

3.12 Prace interwencyjne

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie osoby bezrobotnej przez pracodawcę w wyniku zawartej z urzędem pracy umowy. Dzięki zaangażowaniu urzędu pracy, pracodawcy i osoby bezrobotnej w tę formę wsparcia, charakteryzuje się ona wysoką efektywnością zatrudnieniową. Pracodawca, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych skierowaną przez urząd pracy osobę bezrobotną otrzymuje zwrot części kosztów poniesionych na ich wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne.

Tabela 19 Efekty podejmowanych działań w ramach prac interwencyjnych w 2016 r.

Efekty podejmowanych działań w ramach prac interwencyjnych w 2016 roku					
Forma wsparcia	Ilość osób, która rozpoczęła	Ilość osób, która zakończyła	Ilość osób pracujących	% pracujących	Wydatkowanie środków (zł)
Prace interwencyjne	77	65	59	90,77%	277 518,98
<i>w tym w ramach projektu EFS</i>	12	9	*	*	54 051,79

* Efekty będą znane po 3 miesiącach od zakończenia udział w tej formie wsparcia.

3.13 Refundacje części kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych do 30 roku życia

To nowy instrument wprowadzony do *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* od 2016 r. Celem refundacji jest zatrudnienie osób bezrobotnych do 30 roku życia wymagających wsparcia. Zatrudnienie w ramach tej formy wsparcia trwa przez okres 24 miesiące, w tym przez okres 12 miesięcy urząd pracy dokonuje miesięcznych refundacji pracodawcy części kosztów zatrudnienia osoby bezrobotnej. O refundację może ubiegać się pracodawca lub przedsiębiorca. Wnioski o otrzymanie refundacji składane są przez pracodawców w odpowiedzi na ogłoszony nabór wniosków.

W ramach refundacji w 2016 r. utworzono **214 miejsc pracy**, dla osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia. Na realizację refundacji w 2016 r. wydatkowano w sumie **1 719 455,68 zł**.

3.14 Dodatki aktywizacyjne

Dodatek aktywizacyjny przysługuje każdej osobie bezrobotnej posiadającej prawo do zasiłku gdy:

- osoba w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęła zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodatek przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę, a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku (415,60 zł) przez okres, w jakim przysługiwałby zasiłek;
- osoba z własnej inicjatywy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Dodatek przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Dodatek aktywizacyjny przyznaje się na wniosek osoby bezrobotnej.

W 2016 r. **476 osób bezrobotnych**, w tym 293 kobiety **otrzymało dodatek aktywizacyjny**, w związku z samodzielnym znalezieniem zatrudnienia w okresie pobierania zasiłku.

3.15 Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Istotą Krajowego Funduszu Szkoleniowego jest wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszyscy pracodawcy, którzy zamierzają inwestować w podnoszenie swoich kompetencji i kompetencji osób pracujących w firmie. W 2016r. przeszkolono **254 pracowników** (w tym 57 w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego z kryteriami dla środków „rezerwy KFS”) i **22 pracodawców** na podstawie 42 zawartych z pracodawcami umów. Należy zaznaczyć, iż ta forma aktywizacji nie jest adresowana do osób bezrobotnych, a tym samym stanowi dodatkowy element działań na lokalnym rynku pracy. Ponadto, cieszy się dość dużym zainteresowaniem. Między innymi dlatego regulacje prawne w sprawie wnioskowania o środki KFS uległy znacznym zmianom w 2017 roku.

4. Programy rynku pracy oraz projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w 2016 roku

4.1 Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej

Działania projektowe podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy są również współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Fundusz ten najczęściej kojarzony jest z organizacją szkoleń, warsztatów, staży, lecz został stworzony przede wszystkim by poprawić jakość i dostępność miejsc pracy i możliwości zatrudnienia w Unii Europejskiej.

EFS zajmuje się następującymi dziedzinami:

- promocją aktywnej polityki rynku pracy mającą na celu przeciwdziałanie i zapobieganie bezrobociu;
- przeciwdziałaniem zjawisku wykluczenia społecznego;
- kształceniem ustawicznym;
- rozwojem przedsiębiorczości;
- doskonaleniem kadr gospodarki;
- zwiększeniem dostępu i uczestnictwa kobiet na rynku pracy.

W 2016r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizował 5 projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (2 projekty pozakonkursowe i 3 konkursowe):

- „**Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30 + zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (II)**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 7.2;
- „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (II)**” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Poddziałanie 1.1.1.1;
- „**Stawiamy na działanie**” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Poddziałanie 1.2.1;
- „**Do pracy wskocz-sukcesów poczuj moc!**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.3;
- „**BESKIDY na TAK!**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.5.

Projekty pozakonkursowe realizowane w 2016 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie

- „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30 + zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (II)”

W 2016r. w ramach projektu wsparciem objęto **325 osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia**, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, posiadających I lub II profil pomocy, należących do co najmniej jednej z poniższych grup:

- osób powyżej 50 roku życia,
- kobiet,
- osób długotrwale bezrobotnych,
- osób niepełnosprawnych,
- osób o niskich kwalifikacjach.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawiano oferty aktywizacji zawodowej poprzedzone analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie realizowane były odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy:

- pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe,
- staże,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- prace interwencyjne,
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej,
- szkolenia grupowe.

Projekt realizowany był w okresie od 1 lutego 2016r. do 31 grudnia 2016r.

Wartość projektu: **2 119 753,80 zł**

Dofinansowanie projektu z Unii Europejskiej: **1 801 790,70 zł**

Projekt zakładał osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej²:

- 33% dla osób niepełnosprawnych (osiągnięto – **33,33%**),
- 30% dla osób długotrwale bezrobotnych (osiągnięto – **43,83%**),
- 38% dla osób o niskich kwalifikacjach (osiągnięto – **49,26%**),
- 33% dla osób w wieku 50 lat i więcej (osiągnięto – **38,80%**),
- 39% dla uczestniczek (osiągnięto – **52,90%**).

² W projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej do efektywnych zatrudnieniowych zaliczono tylko umowy o pracę zawarte na co najmniej na ½ etatu i okres co najmniej 3 miesiące (90 dni) od daty zakończenia udziału w projekcie przez danego uczestnika. W przypadku umów cywilnoprawnych brano pod uwagę wyłącznie te, zwarte na okres co najmniej 3 miesiące, których wartość wynosiła co najmniej trzykrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Osiągnięta efektywność zatrudnieniowa została podana na podstawie ostatniego złożonego do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach wniosku o płatność.

- „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (II)”

W 2016r. w ramach projektu wsparciem objęto **360 osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia**, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, posiadających II lub I profil pomocy i które nie uczestniczyły w kształceniu lub szkoleniu - - tzw. młodzież NEET.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia. W ramach projektu realizowano następujące formy wsparcia:

- pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe,
- staże,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- szkolenia,
- bony szkoleniowe,
- bony na zasiedlenie.

Projekt realizowany był w okresie od 1 lutego 2016r. do 31 grudnia 2016r.

Wartość projektu: **2 929 902,00 zł**

Dofinansowanie z UE: **2 469 321,40 zł**

Projekt zakładał osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej³:

- 17% dla osób niepełnosprawnych (osiągnięto – **25%**),
- 35% dla osób długotrwale bezrobotnych (osiągnięto – **38,35%**),
- 48% dla osób o niskich kwalifikacjach (osiągnięto – **42,05%**⁴),
- 43% dla uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z wyżej wymienionych grup docelowych (osiągnięto – **57,69%**).

³ Osiągnięta efektywność zatrudnieniowa została podana na podstawie ostatniego złożonego do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach wniosku o płatność.

⁴ Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej dla wskazanych grup docelowych w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej są w trakcie monitorowania. Z uwagi na fakt, iż efektywność projektowa mierzona jest do 3 miesięcy od daty zakończenia udziału w projekcie przez uczestnika i fakt, iż projekty trwały do 31.12.2016r., dokładna efektywność będzie znana w kwietniu 2017r.

Projekty konkursowe realizowane w 2016 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie

Tabela 20 Projekty konkursowe realizowane w 2016 r.

Nazwa projektu	Beneficjent	Okres realizacji	Stan	Wartość projektu
„Stawiamy na działanie”	PUP Cieszyn	01.06.2016- 31.12.2017	w trakcie realizacji	494 850,25 zł
„Do pracy wskocz-sukcesów poczuj moc!”	Gmina Skoczów (Partnerzy – PUP Cieszyn, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem”)	01.08.2016- 31.01.2018	w trakcie realizacji	636 661,93 zł
„BESKIDY na TAK!”	Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” (Partnerzy – PUP Cieszyn, Stowarzyszenie Integracyjne Eurobeskidy w Łodygowicach)	01.05.2016- 30.04.2018	w trakcie realizacji	2 026 518,50 zł

W 2016r. rozpoczęto realizację projektów konkursowych:

- **„Stawiamy na działanie”** dla 37 osób bezrobotnych, które nie ukończyły 25 roku życia, są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, posiadają II profil pomocy oraz, które na dzień przystąpienia do projektu nie uczestniczyły w kształceniu lub szkoleniu tzw. młodzież NEET. W 2016r. w ramach projektu realizowano poradnictwo zawodowe, warsztaty z aktywnego poruszania się po rynku pracy. Ponadto, uczestnicy rozpoczęli odbywać staże (w ramach staży oraz bonów stażowych).
- **„Do pracy wskocz-sukcesów poczuj moc!”** dla 40 osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, posiadających II profil pomocy, niskie kwalifikacje (do poziomu ISCED 3 włącznie) i zamieszkujących Gminę Skoczów. W 2016r. w ramach projektu realizowano poradnictwo zawodowe, uczestnicy brali również udział w dziewięciodniowych warsztatach „Wskocz do pracy”. Następnie w 2017r. będą podejmować pracę w ramach oferowanych w projekcie form wsparcia takich jak prace interwencyjne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanej

osoby bezrobotnej powyżej 50 roku życia, czy rozpoczynać odbywanie stażu lub nabywać kwalifikacje dzięki udziałowi w szkoleniach indywidualnych.

- Urząd jest partnerem Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” w realizacji projektu konkursowego „**BESKIDY na TAK!**”. W 2016r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie miał udział w rekrutacji uczestników do projektu oraz prowadził wsparcie doradcze w ramach punktu konsultacyjnego.

4.2 Programy finansowane z „rezerwy” Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2016 roku

W 2016r. pozyskano środki na realizację 3 programów i Krajowego Funduszu Szkoleniowego (z kryteriami dla środków „rezerwy KFS”).

Tabela 21 Programy finansowane z „rezerwy” Ministra w 2016 r. z wyjątkiem KFS

L.p.	Nazwa programu	Okres realizacji	Osoby obejmowane programem	Przyznana wysokość środków (w zł)	Formy aktywizacji	Liczba osób, które podjęły pracę lub działalność gospodarczą w ramach formy aktywizacji	Stan realizacji
1.	Dojrzały do pracy gotowi	kwiecień 2016r. - grudzień 2018r.	bezrobotni powyżej 50 roku życia	251 300,00	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	5	rezerwa w trakcie realizacji
					Wyposażenie/ doposażenie stanowiska pracy	3	
					Prace interwencyjne	1	
					SUMA	9	
2.	Praca się oplaca	lipiec 2016r. - grudzień 2018r.	bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonej w art. 49 pkt 2-6 ustawy	99 500,00	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	3	rezerwa w trakcie realizacji
					Wyposażenie/ doposażenie stanowiska pracy	2	
					Prace interwencyjne	3	
					SUMA	8	
3.	Postaw na dotację	grudzień 2016r. - marzec 2018r.	bezrobotni do 30 roku życia	90 000,00	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	5	rezerwa w trakcie realizacji
					SUMA	5	

W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (z kryteriami dla środków „rezerwy KFS”) pozyskano środki w wysokości 100 000,00 zł, w wyniku których do końca 2016 r. przeszkolono **57 pracowników** w ramach 9 zawartych z pracodawcami umów.

4.3 Program Aktywizacja i Integracja

Program Aktywizacja i Integracja (PAI) jest programem stwarzającym dodatkowe możliwości aktywizacji osób sklasyfikowanych w III profilu pomocy i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Działania realizowane w ramach PAI mają charakter międzyinstytucjonalny, co oznacza współdziałanie Powiatowego Urzędu Pracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej w dziedzinach integracji społecznej i aktywizacji zawodowej. Program trwa 2 miesiące.

W 2016r. Powiatowy Urząd Pracy realizował PAI z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wiśle w okresie od 01.05 do 30.06 dla 5 osób oraz w okresie od 01.09 do 31.10 z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skoczowie – również dla 5 osób. Łącznie skierowanych do programu zostało 10 osób (4 kobiety, 6 mężczyzn), w tym 7 osób długotrwale bezrobotnych, 7 osób powyżej 50 roku życia i 2 osoby z niepełnosprawnością.

Zgodnie z *ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, w ramach PAI realizowane były dwa rodzaje działań – w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych. Te pierwsze realizowane były przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w ramach prac społecznie użytecznych wykonywanych na terenie Gminy Skoczów oraz Wisła. Wyżej wymienione prace były pracami fizycznymi wykonywanymi do 10 godzin tygodniowo. Działania w zakresie integracji społecznej osób bezrobotnych obejmowały między innymi spotkania z pracownikami socjalnymi, spotkania integracyjne, zajęcia z psychologiem, zajęcia z zakresu poznawczego, ćwiczenia z zakresu sporządzania dokumentów.

Udział w PAI ukończyło zgodnie z zaplanowaną ścieżką uczestnictwa 9 osób bezrobotnych. Spośród nich profil pomocy zmieniły 3 osoby. Była to zmiana z profilu pomocy III, osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy na profil pomocy II, który określa osoby bezrobotne wymagające wsparcia.

4.4 Program specjalny „Bądź aktywny”

Program specjalny jest zestawem działań mających na celu wsparcie osób bezrobotnych, które pozostają w rejestrze urzędu przez dłuższy czas lub nie umieją odnaleźć się na rynku pracy. Jego ideą jest połączenie kilku form pomocy stosowanej przez urząd pracy i stworzenie drogi aktywizacji dopasowanej do potrzeb konkretnych osób lub grup osób. Planowane w nim działania mają w skuteczny i niestandardowy sposób promować zatrudnienie, aktywizować zawodowo i przeciwdziałać skutkom bezrobocia. Realizacja programu specjalnego ma na celu aktywizować przede wszystkim osoby bezrobotne wobec, których podejmowano już wcześniej działania wspierające.

W 2016r. realizowany był program specjalny pn. „Bądź aktywny” skierowany do 41 osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, dla których został ustalony III profil pomocy.

W pierwszej kolejności do programu rekrutowane były osoby bezrobotne, które pozostają w rejestrze urzędu przez ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, wychowują dziecko do lat 6 lub dziecko niepełnosprawne do lat 18. Ostatecznie w ramach programu pomocą objęto 42 osoby bezrobotne oddalone od rynku pracy (20 kobiet, 22 mężczyzn), w tym 31 osób długotrwale bezrobotnych i 9 osób bezrobotnych wychowujących dziecko do lat 6. Do programu skierowano również 21 osób powyżej 50 roku życia.

Program specjalny miał budowę modułową, na którą składały się następujące elementy: dobór uczestników do programu, moduł doradczo-psychologiczny, moduł identyfikacji barier, moduł organizacji i realizacji staży i robót publicznych, moduł wypłaty premii wspierających podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie zatrudnienia. Szacowana wartość wszystkich modułów programu wynosiła 352 955,01 zł. W 2016 r. wydatkowano **291 004,73 zł.**

Na potrzeby prawidłowego monitorowania i realizacji programu specjalnego zostały wyznaczone wskaźniki do osiągnięcia w każdym z realizowanych modułów oraz ogólny wskaźnik celu do osiągnięcia przekładający się bezpośrednio na podjęcie zatrudnienia przez 48% uczestników programu specjalnego, co oznacza podjęcie/lub utrzymanie przez nich zatrudnienia przez 1 miesiąc w ciągu 3 miesięcy od zakończenia udziału w programie.

Do dnia 09.03.2017 r. udział w programie zakończyło **36 osób** - 11 osób zatrudnionych w ramach robót publicznych, 24 osoby odbywające staże oraz 1 po warsztatach aktywizujących. **Do tej pory z grupy tej zatrudnienie podjęło/utrzymało 20 osób⁵, co przekłada się na 55% efektywności programu specjalnego.**

Program realizowany jest od marca 2016 r. do kwietnia 2017 r.

---

⁵ Do ilości osób, które podjęły/utrzymały pracę zaliczane są osoby, które w przeciągu 3 miesięcy od zakończenia/przerwania udziału w programie z powodu podjęcia pracy pracowały co najmniej 1 miesiąc. Stan danych na dzień 09.03.2017 r.

5. Nagrody i wyróżnienia

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie otrzymał wyróżnienie za bardzo efektywną działalność i osiąganie wysokich wskaźników zatrudnialności na lokalnym rynku pracy za 2016 rok. W rankingu śląskich urzędów pracy, na 31 urzędów, cieszyński urząd, znajduje się na 4 pozycji. Uroczystość wręczenia wyróżnień dla przedstawicieli wszystkich nagrodzonych powiatowych urzędów pracy z całego kraju odbyła się 23 stycznia w Katowicach - wyróżnienia wręczał Wiceminister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed.

6. Kadra i organizacja Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie

W 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zatrudnione były 63 osoby (w tym 2 z FP; 62,5 etatu – stan na 31.12.2016 r.).

Struktura organizacyjna Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie:

- Dyrekcja – 2 osoby;
- Dział Finansowo-Kadrowy (DF) – 7 osób;
- Dział Rejestracji, Ewidencji i Świadczeń (DR) – 10 osób;
- Dział Organizacyjny (DO) - 6 osób;
- Dział Usług Rynku Pracy (DU) - 23 osoby;
- Dział Instrumentów Rynku Pracy (DI) - 9 osób;

- Biuro Projektów (BP) - 6 osób (w tym 2 z FP).

Pracownicy urzędu pracy posiadają następujące wykształcenie: wyższe: 46 osób (2 z FP), średnie: 14 osób, zawodowe: 2 osoby, podstawowe: 1 osoba (pracownik obsługi).

Rozwiązania organizacyjne zastosowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zakładają ścisłą współpracę pracowników wszystkich działów w zakresie realizacji zadań i świadczonych usług mieszkańcom powiatu. Dzięki zastosowaniu wąskiej specjalizacji zatrudnieni pracownicy są profesjonalistami w swoich dziedzinach i dzięki temu zespoły realizujące standardowe zadania lub projekty, wspólnie osiągają wysoką efektywność. Biorąc pod uwagę wymagania stawiane pracownikom poziom wynagrodzenia wymaga dążenia do poprawy (większość pracowników ma wynagrodzenie minimalne).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie na koniec 2016 r. zatrudnione były **4 osoby niepełnosprawne**, co stanowiło **ponad 6%** wszystkich zatrudnionych.

Kadra urzędu pracy corocznie jest uczestnikiem szkoleń i kursów według potrzeb. W 2016 r. pracownicy urzędu brali udział w 52 szkoleniach m. in. z zakresu:

- zwiększenia efektywności działań doradcy klienta indywidualnego i instytucjonalnego;
- profilowania pomocy dla klientów PUP;
- realizacji instrumentów rynku pracy;
- poradnictwa zawodowego grupowego i indywidualnego;
- prawidłowej rejestracji, wydawania decyzji administracyjnych oraz Kodeksu postępowania administracyjnego;
- tworzenia partnerstw lokalnych oraz współpracy instytucji na transgranicznym rynku pracy;
- pomocy publicznej;
- zamówień publicznych;
- zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz ochrony danych osobowych;
- profesjonalnej obsługi klienta;
- zatrudnienia cudzoziemców na terenie RP;
- rachunkowości, sprawozdawczości i kontroli w jednostkach samorządu terytorialnego;
- ewaluacji, rozliczania i budżetowania projektów EFS.

7. Założenia na 2017 rok

Tabela 22 Założenia na 2017 rok

Założenia na 2017 rok					
Nazwa Projektu	Typ	Beneficjent:	Okres realizacji	Stan	Wartość projektu (zł)
Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym program specjalny, program regionalny)	Fundusz Pracy	PUP Cieszyn	01.01.2017 - 31.12.2017	w trakcie realizacji	4 714 021,40
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	Fundusz Pracy	PUP Cieszyn	01.01.2017-31.12.2017	w trakcie realizacji	350 000,00
Refundacje - 30 (art. 150f)	Fundusz Pracy	PUP Cieszyn	01.01.2017-31.12.2017	w trakcie realizacji, planowany nabór wniosków	3 457 100,00
Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30 + zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (III)	Pozakonkursowy (RPO Działanie 7.2)	PUP Cieszyn	01.01.2017-31.12.2018	w trakcie realizacji	4 508 396,55
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (III)	Pozakonkursowy (POWER Poddziałanie 1.1.1)	PUP Cieszyn	01.01.2017-31.12.2018	w trakcie realizacji	5 982 966,02
Stawiamy na działanie	Konkursowy (POWER Poddziałanie 1.2.1)	PUP Cieszyn	01.06.2016–31.12.2017	w trakcie realizacji	494 850,25
Do pracy wskocz-sukcesów pocznij moc!	Konkursowy (RPO Poddziałanie 7.1.3)	Gmina Skoczów (Partnerzy – PUP Cieszyn, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem”)	01.08.2016 – 31.01.2018	w trakcie realizacji	636 661,93
BESKIDY na TAK!	Konkursowy (RPO Poddziałanie 9.1.5)	Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” (Partnerzy – PUP Cieszyn, Stowarzyszenie Integracyjne Eurobeskidy)	01.05.2016-30.04.2018	w trakcie realizacji	2 026 518,50

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie będzie realizował w 2017 roku działania między innymi w następujących zakresach:

- Kontynuacji programów rozpoczętych w 2016r.,
- Prowadzenia konsultacji w sprawie zmian nowelizacji *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*;
- Zabezpieczenia zasobów archiwum i przenosiny części archiwum do nowego miejsca;
- Realizacji kolejnego programu specjalnego;
- Realizacji dużego projektu w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu południowego pn. „PRACA DŹWIGNIĄ SUKCESU” dla 135 osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 lat z zastosowaniem różnorodnych form wsparcia, np. nowego instrumentu – świadczenia aktywizacyjnego, część społeczna projektu inwestycyjnego powiatu cieszyńskiego;
- Aktywizacji dłużników alimentacyjnych i osób z III profilem pomocy;
- Współpracy z gminami powiatu cieszyńskiego poprzez docieranie do nowych firm zainteresowanych ofertą urzędu pracy (organizacja spotkań w gminach z doradcami klienta urzędu pracy);
- Wspierania kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników poprzez środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego, po nowelizacji rozporządzenia;
- Realizacji programu regionalnego 50 + na rok 2017 w województwie śląskim;
- Przygotowań do znaczącej zmiany przepisów w dotyczących rejestracji oświadczeń i wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców.

Podsumowanie

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie jako instytucja rynku pracy aktywnie działa w powiecie cieszyńskim, tak by aktywizować zarejestrowane osoby bezrobotne, jak i wspierać dobór kadry wśród pracodawców poszukujących pracowników. Zmiany jakie można obserwować na rynku pracy pozwalają stwierdzić, iż coraz częściej mamy do czynienia z rynkiem pracownika, a to oznacza, iż warunki zapewniane przez pracodawców nie mogą poprzestać na minimum. Coraz częściej w związku z tym pracodawcy mówią o problemach z doбором kadry. Wzrasta także ilość ofert pracy w celu wydania informacji Starosty, tak by uzyskać zgodę na zatrudnianie cudzoziemców. W ciągu minionych dwóch lat urząd pracy wdrażał szereg zmian wynikających z nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej planuje kolejną nowelizację przepisów. Każda zmiana ustawy wymaga opracowania, przygotowania i skutecznego wdrożenia nowych rozwiązań, co wiąże się ze zmianami organizacyjnymi, a to powoduje, iż aktualne warunki lokalowe okazują się niewystarczające do sprostania tym poważnym wyzwaniom.

Mimo, iż statystycznie na koniec roku 2016 w urzędzie pracy było mniej osób zarejestrowanych jako bezrobotne, to realizacja licznych programów aktywizacji wymagała dużych nakładów pracy, tak by uzyskiwać efektywność zatrudnieniową. Każdy program obarczony jest odrębnymi wskaźnikami, dlatego tak ważny jest dobór uczestników, monitorowanie realizacji poszczególnych działań i reagowanie na każdym etapie na zaistniałe problemy (począwszy od niskiej motywacji, poprzez złe nawyki i inne bariery na drodze do zatrudnienia). Z jednej strony maleje bezrobocie, z drugiej strony wśród zarejestrowanych osób coraz więcej ma ustalony III profil pomocy, co oznacza największy stopień oddalenia od rynku pracy. Dodatkowo liczną grupą wśród osób zarejestrowanych są osoby długotrwale bezrobotne, wymagające większej ilości usług i instrumentów w celu zapewnienia skutecznego i trwałego powrotu na rynek pracy. Dlatego realizowano program specjalny pn. „Bądź aktywny” i na rok 2017 przewidziano także do realizacji program specjalny pn. „Wspólne dążenie do zatrudnienia”. Pozytywna jest rosnąca ilość ofert pracy zgłaszanych do urzędu. Oznacza to, iż pracodawcy doceniają kompetencje pracowników urzędu pracy nie tylko w procesie rekrutacji, ale również pomocy w uzyskaniu dofinansowania poprzez dobór odpowiedniego instrumentu. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie poprzez realizację programów wspiera rozwój gospodarki powiatu, np. w 2016 roku wydatkował 13 988 377,68 zł na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Wśród najważniejszych wyzwań publicznych służb zatrudnienia znajdują się:

- ciągle zmiany przepisów w zakresie działalności Powiatowych Urzędów Pracy;
- rozbieżność oczekiwań pracodawców i osób bezrobotnych;
- napływ siły roboczej z zagranicy;

- organizowanie działań w poszczególnych gminach powiatu;
- rezygnacje uczestników z udziału w poszczególnych formach wsparcia;
- odmowy podjąć pracy;
- osiągnięcie wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej, w sytuacji gdy warunki i zasady ich wyliczania ulegają ciągłym zmianom;
- obciążenia pracą z uwagi na nowe zadania wprowadzone do ustawy, m.in. nowy instrument finansowy, refundacja(- 30);
- niska mobilność osób bezrobotnych;
- aktywizacja osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy, w tym realizacja programu specjalnego i realizacja PAI.

Opracował zespół w składzie:

Anna Stefaniak-Bacza

Dorota Bizoń

Klaudia Lorek

Katarzyna Plusa-Czyż

Izabela Mach

Wszystkie dane statystyczne podane zostały na dzień 31 grudnia 2016 roku

Wszystkie inne dane stanowią zasób informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie

Spis tabel i wykresów

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba osób bezrobotnych w powiecie cieszyńskim na przestrzeni lat 2011 – 2016	6
Wykres 2 Stopa bezrobocia w Województwie Śląskim w 2016 r.....	6
Wykres 3 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2016 r.	7
Wykres 4 Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w latach 2006-2016.....	8
Wykres 5 Wyłączenia osób bezrobotnych z powodu podjęcia pracy w 2016 r.	9
Wykres 6 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn wg wieku końcem grudnia 2016 r.	11
Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn wg wieku w latach 2011-2016.....	11
Wykres 8 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn wg czasu pozostawania bez pracy na koniec grudnia 2016 r.....	12
Wykres 9 Wiek zarejestrowanych osób bezrobotnych a długość pozostawania bez pracy na koniec 2016 r.	13
Wykres 10 Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia na koniec grudnia 2016 r. ...	13
Wykres 11 Liczba osób bezrobotnych według wykształcenia w latach 2011-2016.....	14
Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych według miejsca zamieszkania w latach 2006-2016....	15
Wykres 13 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2015-2016.....	17
Wykres 14 Rozkład profili pomocy w latach 2015-2016	18
Wykres 15 Osoby bezrobotne niepełnosprawne zarejestrowane w latach 2011-2016	20
Wykres 16 Liczba ofert pracy zgłoszonych w latach 2006– 2016.....	28
Wykres 17 Poradnictwo zawodowe w 2016 r.	30
Wykres 18 Szkolenia zrealizowane w 2016 r.	35

Spis Tabel

Tabela 1 Procentowa stopa bezrobocia w kraju i w powiecie cieszyńskim.....	5
Tabela 2 Rejestracje osób bezrobotnych w PUP Cieszyn w 2016 r.....	8
Tabela 3 Działania administracyjne podejmowane przez urząd w 2016 r.	10
Tabela 4 Struktura bezrobocia w gminach powiatu cieszyńskiego, według stanu na dzień 31.12.2016 r.....	15
Tabela 5 Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP Cieszyn według stanu na dzień 31.12.2016 r.....	19
Tabela 6 Wydatkowanie środków PFRON w 2016 r.	21

Tabela 7 Zawody najczęściej posiadane przez osoby bezrobotne na koniec 2016 r.....	22
Tabela 8 Struktura wydatków PUP Cieszyn w 2016 r.	25
Tabela 9 Najczęściej poszukiwane zawody w 2016 r.	27
Tabela 10 Giełdy pracy w 2016 r.	29
Tabela 11 Efektywność realizowanych szkoleń w 2016 r.	35
Tabela 12 Efekty podejmowanych działań w ramach staży w 2016 r.	37
Tabela 13 Efekty podejmowanych działań w ramach bonów stażowych w 2016 r.....	38
Tabela 14 Efekty podejmowanych działań w ramach dotacji w 2016 r.....	39
Tabela 15 Efekty podejmowanych działań w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w 2016 r.	40
Tabela 16 Efekty podejmowanych działań w ramach bonów na zasiedlenie w 2016 r.	41
Tabela 17 Efekty podejmowanych działań w ramach robót publicznych w 2016 r.....	42
Tabela 18 Efekty podejmowanych działań w ramach prac społecznie użytecznych w 2016 r.....	42
Tabela 19 Efekty podejmowanych działań w ramach prac interwencyjnych w 2016 r.....	43
Tabela 20 Projekty konkursowe realizowane w 2016 r.	48
Tabela 21 Programy finansowane z „rezerwy” Ministra w 2016 r. z wyjątkiem KFS	50
Tabela 22 Założenia na 2017 rok	55